

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kladóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, december 28-án.

357. szám.

Az üvegajtó.

Egyelőre hat lovagias ügy ágazott ki a miniszterelnök és Horánszky Nándor ismeretes affaire-jéből. Kisebb igényeknek talán már ez is elég, de jöhet még vigabban is. A felek segédei után következhetnek a segédek segédei és így tovább, amikor aztán az ügyek számát már csak a magasabb matematika segítségével lehet pontosan megállapítani. Jó lesz tehát a dolgot most megfogni, amikor még csak hat az ügyek száma.

Igy se valami könnyű feladat. A Horánszky Nándor segédei (már tudniillik az anya-ügyben szerepelt segédei) talán egy kicsit könnyen is mondták ki, hogy a lovagias elintézéshez az „ismert előzmények” után nem járulhattak. Azok az előzmények ugyanis távolról sem olyan ismertek. Igen előkelő elmék s igen jó memoriájú emberek sincsenek egészen tisztában, hogy mi csoda forrásból fakadtak ezek a mostani bajok. S többek között még Szilágyi Dezső és gróf Apponyi Albert sincsenek egyvéleményen sem magukkal, sem a segédekkel. Mindegyik máshol látja a bajok forrását, ismertnek pedig egyik sem mondja a forrást. És kétségtelen, hogy a historikusnak egykor kemény munkája lesz, ha az egykorú följegyzéseket meg akarja rostálni. Mert csak úgy első szóra a historikus aligha fog belemenni, hogy például ezt az egész mai gabalyodást a választási visszaélések okozták volna. A fuzióig sem fog visszamenni például, mint Horánszky Nándor. Az inkább innen is, tudról is össze fogja szedegetni a jelenségeket s úgy fogja belőlük leszűrni, hogy volt egy idő Magyarországon, mikor a heterogen politikai pártok be nem vallottan a parlamenti szocializmus tanában egyesültek és a nagyon éhes tömegek hangján kiáltottak: akár-hogy lesz, mindegy, csak legyen egyszer másképen is. Amint hogy ezt a mai állapotot nem is igen lehet másképen jellemezni.

Az pedig bizonyos, hogy az affairek és megannyi elágazásuk is a mai parlamenti helyzetben gyökereznek. Előzményeik is egészen politikai természetűek. Ha semmi máshól, kitűnik ez abból is, hogy az egész affaire-gombolyagot nyomban le lehetne fejteni, ha valami jelentősebb politikai változás ütne be. Pedig az a gombolyag ugyan össze van gubanczolva. De hát úgy áll a dolog, hogy valamennyi ügynek inkább politikai a természete, mint személyi. Nem az előzmények ismertek tehát, hanem inkább a fejlemények. S épen azért kár is volna rájuk nagyon sok szót vesztegetni. Mert okokkal mostanában csak olyan kevés lehetne a megszokott mederbe terelni az ügyek lovagias intézését, mint a par-

lamenti tanácskozást. Egészen különös szempontok játszanak most bele mindenbe, ami csak a legkisebb vonatkozásban is van a parlamenttel és a politikával. Mindenből kisajtolják a politikai célzatot és ezt már nem is mindig tudatosan teszik. A levegőben van a tendenzia. S amikor ezek az ügyek más-különbben sem türik meg az illetéktelen beavatkozást, legjobb is róluk mentül kevesebbet beszélni.

De van egy kis tanulság, amiből minden párt okulhat s ezért megérdemli a figyelmet. Ez sem új dolog, sőt elég sűrűn emlegették minden oldalról. Egyszer Bánffy, egyszer Apponyi, ahogy épen az egyiknek vagy a másiknak szüksége volt rá. Hogy ugyanis a magánbeszélgetésekkel nem illik előhozakodni, mert rendszeren bajt csinálnak. Hónapok óta ismétlődtek az e fajta nyilatkozatok s ime most valakinek eszébe jutott, hogy kiássá a multból Szilágyi Dezsőnek egy beszédét, amelyből kitűnik, hogy ő egyszer már kioktatta az ellenfeleit ilyen irányban. Különös véletlen, hogy épen Horánszky Nándor volt az, akit kioktattott s akinek esztendőkké elelőtt fejére olvasta, hogy magánbeszélgetésekkel nem szabad kiállani, mert „bizonyos urakkal szemben nincs rá mód, hogy a magánbeszélgetésben törtétek elferdítés, elfelejtés, elhallgatás és hamis előterjesztés ellen biztosítottassanak.” S Horánszky mégis visszaesett a régi hibába. És ha most azt mondja, hogy egészen hiven reprodukálja a magánbeszélgetést, Szilágyi Dezső arra is már régen megadta a választ. Mert annak idején az ő szarkasztikus modorában jelentette ki Horánszky-nak: „a feledékenység ellen soha nincs az ember biztosítva, kivált ha az embernek nincs is nagy oka megerőltetni az emlékezetét.”

De nemcsak a régi Szilágyi-beszéd itéli így el Horánszky Nándor eljárását. A fegyvertársak sorából is feléje hatol egy hang, amelyből megértheti, hogy a magánbeszélgetésekkel veszedelmes játszani. Mert megbonthatja velük a fegyverbarátságot. A szélsőbal egyik újságja ugyanis a reprodukált magánbeszélgetésből kiolvassa, hogy a nemzeti párt két vezérének egyetlen elítélő szava sem volt, amikor Bánffy a választási reform végrehajtásának elodázását azzal okolta meg, hogy a reformált választási törvény mellett a függetlenségi párt sikerrel agitálhatna a választásoknál a kiegyezés megújítása ellen. Csakugyan élt-e a miniszterelnök ilyen argumentációval vagy sem, azt csakis a magánbeszélgetés szereplői tudhatják biztosan. De azt az egyet Horánszky Nándor a mai napon kénytelen meghallgatni, hogy ebben a diskurzusban a függetlenségi párt őt és Apponyit csak olyan hibásnak nézi, mint

a miniszterelnököt. S a fegyvertársaktól ez az ítélet nagyon kellemetlen, mert amíg a kormánynak van kifogása a magánbeszélgetések felhasználása ellen, az nem nagy sor, de a jóbarátok hirtelen elhidegüléséből meg kell érteni a tanulságot.

All ez pedig mindenkire és minden időkre. Magánbeszélgetésekben egy kicsit fesztelen a tónus és az ajk gondatlanabb öre az érzéseknek és gondolatoknak, amelyeket máskor nem enged szavakban kiröpülni. De ez a gondatlanság is minden részen egyforma. És nem olyan nehéz elképzelni, hogy igen sok háborúság kerekednék belőle, ha csak a folyosói magánbeszélgetéseket is felpróbálná használni valaki. Volt már eset rá, hogy valaki leborult a Kossuth Lajos nagysága előtt s egyszer kibökkentették róla, hogy a folyosón valami nagyon csunya dolgot mondott a turini remetéről. Hát az is kellemetlen volt. De a magánbeszélgetések felhasználása nem is lehet kellemetlenség nélkül. S ha valami áldatlan ok mégis dívatba hozná ezt a szokást, abból csak az következne, hogy az emberek lemondának a magánbeszélgetés veszedelmes gyönyörűségeiről. Zárt folyosókon begombolkozott politikusok járnának kénytelenségből. Pedig még csak az imént is elégiak mentek ki a publikum körébe és bánatosan sirták vissza az időket, amikor még a tanácsterem legnagyobb viharai után is megőrizte hidegvérét a folyosó. Ott egy kis magánbeszélgetés nyomán mindig megszületett a békesség. Még csak az imént is visszasírták az időket, amikor annyi elhibázott építkezés közt mégis volt egy védgát, amelyet a legviharzóbb áradat sem tudott átszakítani. S ez a védgát: a parlamenti tanácsterem üvegajtaja volt. („Az egyetlen gát, amelynek építését nem vezette — kormánybiztos!” Ezt mondotta egyszer Eötvös Károly).

De most, úgy látszik, ez az egyetlen védgát, a folyosóra vezető üvegajtó is kidőlt. Nincs folyosó, nincs magánbeszélgetés és nincs béke...

Puskaporos politika.

A politikában is vannak dívatok, mint a koronaherceg-utczában. Egy hétig szelíden beszélnek, kettőig vadul; egyszer a hosszú beszédek járják, máskor a kurták; néha nagyon udvariasak a szónokok, gyakran nagyon gorombák; egyszer az „abeczug” a kedvencz závaró szó, máskor a „hoch”; egyszer hangos kiabálással és dobogással, máskor züm-mögő diskurzussal zavarják a szónokot. (Denique mindig zavarják.)

Most a puskapor a dívat. Elég tiszteletre-méltó dívat. Puska és kard. A mai napról a krónikás nem kevesebb megkezdett és több-kévesbbé befejezett affaireiról tartozik beszé-

molni, mint egy tucatról. Hogy mikép keletkeztek ezek az ügyek, kár is róla beszélni. Mint a bibliabeli néptörzsek. Ott is meg vagyón irva, hogy ki kicsodát nemze és egyszerre csak lett egy egész nemzet. A Bánffy-Horánszky-ügy tegnapi befejezetlen befejezése révén ma délelőtt egy-két szempillantás alatt hat lovagias ügy kerekedett és holnap már lesz pisztoly-párbaj, karópárbaj és talán holnapután is. S emellett megmarad az eredeti is, még mindig félig kész állapotban, úgy, hogy bátran várhatunk még egy-két affairet a segedelmével.

Persze nem történt egyéb, mint hogy Horánszky segédei provokálták Bánffy segédeit, akik el is fogadták a kihívást, s holnap már verekesznek is, s azonfelül Horánszky Nándor maga is kihívta Bánffy megbizottait azért a nyilatkozatért, amelyet felüknek adtak. Báró Fejérváry Géza és Gajári Ödön ezt a provokálást nem fogadták el, helyesebben a megbizottak kijelentették, hogy itt lovagias ügynék helye nem lehet, mert Horánszky Nándornak a miniszterelnökkel befejezetlen ügye van.

Ily módon a holnapi párbajok után is még újabb konfliktusok várhatók.

Az ügyek keletkezéséről és azoknak mai állapotáról a következő tudósítás számol be:

(Hat lovagias ügy.)

Ma délelőtt, mindjárt a képviselőház ülésének elején, híre ment, hogy báró Bánffy Dezső segédei: báró Fejérváry Géza és Gajári Ödön a Horánszky Nándor segédei által felükhöz intézett levél tartalmát, mely szerint „az ügy lovagias elintézésére az ismert előzmények után hozzá nem járulhattak,“ sérelmesnek találták és ezért úgy gróf Károlyi István-tól mint Szemere Miklóstól elégtételt kívánnak kérni. Mialatt az e célra felkérendő megbízóikkal értekeztek, és még mielőtt a kihívást eszközölhetnék volna, Horánszky Nándor és segédei, kik báró Bánffy Dezső segédeinek szándékáról tudomást szereztek, megelőzték a provokálást és a maguk részéről kértek elégtételt báró Fejérváry Gézától és Gajári Ödöntől az általuk báró Bánffy Dezsőhöz írt levél következő passzusáért:

„Bebizonyul, hogy Horánszky Nándor ur az ő megbizottait az ügy fegyveres elintézésére nézve oly utasítással látta el, amelyről a priori tudnia kellett, hogy a tett föltétel, tudniillik, hogy a megkért és följajánlott lovagias elégtétel „csupán fegyveres megtorlásnak“ minősítessék, részünkről föltétlenül elutasítatik, ami egyttal nyilvánvalóvá teszi, hogy az ily föltételhez fűzött elégtételkérés a magát sértettnek deklarált fél részéről, akinek a párbajra kihívás után a fegyverválasztás és párbajmódozatok megállapításán túl tudvalevőleg más nyilatkozatra joga nincs, egy értelmű azzal, mintha a fegyveres elégtétel meg sem kéretett volna.“

A kihívások a képviselőház ülésének folyamán a következő sorrendben történtek meg:

Horánszky Nándor kihívta báró Fejérváry Gézát és Gajári Ödönt Bolgár Ferencz és Justh Gyula országgyűlési képviselők által.

Gróf Károlyi István kihívta báró Fejérváry Gézát és Gajári Ödönt Ivánka Oszkár és Szentiványi Árpád országgyűlési képviselők által.

Szemere Miklós kihívta báró Fejérváry Gézát és Gajári Ödönt gróf Károlyi László és Elek Gusztáv által.

Báró Fejérváry Géza a Horánszky Nándorral szemben támadt ügyében segédeivel báró Atzél Bélát és Halassy Pál tábornokot nevezte meg, a többi két ügyben pedig gróf Tisza Istvánt és Keglevich Istvánt bizta meg képviselőségével.

Gajári Ödönnek pedig Daniel Gábor és Münnich Aurél a segédei.

Az ekként támadt hat ügyből kifolyólag a segédek ma délutántól kezdve tárgyalnak. A tárgyalások a késő esti órákig húzódtak el. Eredményüket csak az ügyek végleges elintézése után fogják nyilvánosságra hozni.

Kiszivárgó hírek szerint azonban annyi bizonyos, hogy úgy báró Fejérváry mint Gajári Horánszky Nándornak megígérték a tárgyalások az elégtételt, ellenben gróf Károlyi Istvánnak és Szemere Miklósnak azt föltétlenül megadják.

Megállapodás történt továbbá abban, hogy úgy báró Fejérváry, mint Gajári a kihívókkal csak egy-egy párbajt vívnak meg és pedig sorshuzás utján dől el, ki kivel párbajozik.

A sorshuzás megtörténvén, gróf Károlyi István báró Fejérváry Gézával, Szemere Miklós Gajári Ödönnel kerül szembe.

A fegyverválasztás joga a kihívókat illetvén meg, gróf Károlyi báró Fejérváryval pisztolypárbajt, Szemere Miklós Gajárral kardpárbajt fog vívni. A Károlyi-Fejérváry-párbaj délelőtt tíz órakor, a Szemere-Gajári-párbaj délben tizenkét órakor lesz meg.

Horánszky Nándorral szemben azért tagadták meg az elégtételt, mert neki elintézetlen ügye van. Ebből kifolyólag valószínűleg újabb komplikációk fognak beállni.

(A kaszinó itélete.)

Addig jár az ellenzék a nemzeti kaszinóba döntő itéletért, amíg betörik a feje.

A nemzeti pártnak mintha az orra vére folyt volna, úgy viselkedett a Ház mai ülésén. Akik a mai napra vihart vártak, sehogy se tudták a mai nyugalmat megérteni. Pedig nagyon egyszerű a dolog nyitja. A Bánffy-Horánszky-ügyben a nemzeti kaszinó a nemzeti párt ellen döntött és konstataulta, hogy Bánffy úgy a megelőző politikai affaireban, mint a párbaj-ügyben teljesen korrektül járt el.

Amint a szabadelvű pártkörben beszéltek, nagyszabású vitatkozás folyt tegnap a kaszinóban. A curage-irt ellenzékiek és Bánffy személyes ellenségei parsze Horánszky mellett plaidiroztak, míg a politikától távol álló elemek mind Bánffy mellett kardoskodtak. Sőt szinte szenvedélyteljesen védte Bánffyt — híre szerint — a disszidensek egyik vezére is. Végre is a vitát két katonának a kijelentése döntötte el. Egy magas állású katonatiszt az elterjedt hírek szerint így szólott:

— Én sohase törődtem, most se törődöm a politikával, de az igazság érdekében ki kell jelentenem, hogy Bánffy álláspontja tökéletesen korrekt és nem is lehetne másként eljárnia, mint ahogy eljár. Ha katonatiszt lenne, akkor is így kellene cselekednie.

De még nagyobb, szinte elképzelhetetlen konsternációt keltett egy másik, még magasabb rangú tábornok kijelentése, hogy a katonatiszteknek kikellenelépniök a nemzeti kaszinóból, ha a fegyveres megtorlás teóriáját elfogadják.

A nagyközönség már előbb is a nemzeti párt ellen fordult s amikor e nyilatkozatok után a nemzeti kaszinó is e pártra nézve ellenséges állást foglalt: végleg meg volt peszételve a Bánffy-Horánszky lovagias-ügy felett az itélet, annál inkább, mert arra is rámutattak, hogy Horánszky segédei a kihívó levelükben fegyveres elégtételt kértek és csak utóbb került felszínre a fegyveres megtorlás.

(Folytatás?)

E verdikt hatása alatt megindult a találgatás, hogy miként lehetne a bajt reparálni.

Hír szerint a főváros előkelő társas-eletének egyik kiváló tagja azt tanácsolta Horánszkyknak, hogy az lesz leghelyesebb, ha

újra provokáltatja Bánffyt másik két segéd által. Hozzáátette, hogy ez esetben föltétlenül számíthat sikerre, mert aki, mint Bánffy tette, késsel ment vadkanra, miután a puskáját rásütötte, az bizonyosan nem törekszik egy párbaj elkerülésére.

Egy másik, teljességgel ellenőrizhetetlen kőszá híre szerint meg is ajánlatott Horánszkyknak, hogy Bánffy hajlandó vele megverekedni, ha dezavualja a fegyveres megtorlásra vonatkozó álláspontját és beismeri, hogy az téves volt. Horánszky azonban kijelentette volna, hogy inkább lemond a politikáról és mandátumáról, minthogy ezt megtegye.

Megint más hírek szerint a nemzeti párt ifjabb tagjai kívánják Horánszky ügyét a magukévá tenni.

A fő ügy mellett roppant érdeklődést keltett a szabadelvű pártkörben a segédek párbaja is. A segédek ügyéből — a további megbizottak megállapodása szerint — két párbaj lesz: Fejérváry gróf Károlyi Istvánnal verekszik pisztolyra holnap délelőtt tíz órakor, Gajári Géza pedig Szemere Miklóssal kardra holnap 12 órakor.

Ellenben Horánszkyknak másik két ügye nem fog véresen végződni, Fejérváry és Gajári segédei: báró Atzél Béla és Halassy Pál tábornok kijelentették, hogy nem engedhetik meg felüknek a verekedést, a Bánffy-Horánszky ügyre való tekintettel.

Bánffy segédei e szerint megverekednek Horánszky segédeivel, de nem magával Horánszkyval.

(Még két affaire.)

A Kubik Béla és Kenedi Géza között keletkezett affairet holnap reggel kilenc órakor intézik el fegyveres úton, karddal. A párbaj azért késett tudvalevőleg így sokáig, mert Kenedi karját közvetlenül a provokálás előtt operálták és a be nem gyógyult seb akadályozta abban, hogy kardot fogjon.

A tisztviselők kaszinója is szolgált egy affairetal. Tegnap este a kaszinó helyiségében tarokkozott egy társaság, köztük Ghyllány Mihály állami tisztviselő. Szóba kerültek a miniszterelnök és Horánszky közt történtek is. A vita folyamán Ghyllány azt jegyezte meg, hogy az ügy jelen stádiumában báró Bánffyra nézve koránt sincs befejezve. A tarokkozó társaság egy másik tagja, Földváry Mihály országgyűlési képviselő erre azt mondta:

— Aki pedig Bánffyt nem tartja becstelen embernek, azt én sem tartom tisztességes embernek.

— Én pedig fentartom előbbi állításomat, szolt Ghyllány.

Azzal kifizette a partit és eltávozott. Segédei ma délelőtt felkeresték a parlamentben Földváryt, hogy tőle elégtételt, illetve magyarázatot kérjenek.

Az ügy békés elintézését nyert Földváry olyan kijelentésével, hogy egyáltalában nem volt szándéka Ghyllányt személyében sérteni.

POLITIKAI HIREK.

A horvát miniszter-képviselőjelöltsége. Karlovczán ma igen látogatott képviselőválasztó-gyűlés volt, amelyen egyhangulag Cseh Ervin horvát-szlavon minisztert kiáltották ki képviselőjelöltnek. A választás január negyedikén lesz. A szerbeknél és horvátoknál egyaránt nagy tiszteletben és szeretetben álló képviselőjelölt egyhangu megválasztatása körülbelül bizonyos.

Beszámoló: Kubik Béla függetlenségi párti képviselő tegnap Mező-Csáthon tartotta beszámolóját, amelyben ismertette a politikai helyzetet.

Mezőkeresztesen Sturmán György tartotta beszámolóját, mely után a választók bizalmat szavaztak neki.

Dr. Visontai Soma Gyöngyösi mondott beszámoló beszédet, mely után a párt vezetésének indítványára a jelenlevők egyhangulag halás köszönetüket fejezték ki képviselőjük iránt és biztosították a választó-közönség bizalmáról, ragaszkodásáról és szeretetéről.

Uj képviselő. Medgyesről táviratozzák nekünk, hogy dr. O b e r t h Károly ügyvédet, szabadelvű párti programmal közfelkiáltással képviselővé választották.

Magánbeszélgetések. A parlamentbe vitt magánbeszélgetésekről érdekes nyilatkozatot tett egy precedens alkalmából Szilágyi Dezső a képviselőház elnöki székéből. A nyilatkozatot a képviselőház naplójából a „Magyar Ujság” most a következőkben eleveníti föl:

Érdekesnek tartjuk most közölni Szilágyi Dezső véleményét privátbeszélgetéseknek a Házban való felhasználásáról, amelyet az elnöki székben tett 1895. márczius hó 1-én, egy Polónyi Géza és gróf Andrássy Gyula között felmerült incidens alkalmából.

Ez ülésen Polónyi Géza egy, állítólag a kabinban tett mondással gyanúsította a miniszterelnököt. Polónyi Andrássy Gyulára hivatkozott, aki ezt a dolgot elbeszélte. Gróf Andrássy kijelentette, hogy a neki imputált nyilatkozatból „egy betű sem igaz.”

Szilágyi Dezső erre az elnöki székben a következő kijelentést tette:

Elnök: Tisztelt Ház! (Halljuk! Halljuk!) Azt a megjegyzést kell tennem (Halljuk!), hogy ámbár a szabályokban említve nincsen, de Európa összes nagyobb parlamentjeiben mérvadóknak tartják azt a tekintetet, hogy magánkörben lefolyt bizalmas konverzácziók a parlamentben kommentálás tárgyává nem tételhetnek. (Élénk helyeslés jobbfelől). . . . Miután nekem ebből a székben a Ház tanácskozásainak tekintélyére és méltóságára is fel kell ügyelnem (Ugy van! jobbfelől), helyén levőnek tartottam az előbbi figyelemztetést, mely nincs ugyan az írott szabályokban benne, de a parlamentnek közös felfogása és érzése által mindenütt helyeseltetik. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

A képviselőház ülése.

A karzatoknak, amelyek a békés karácsonyi események hatása alatt ma rogyásig megtelek, nem kínálkoztak a parkettről különösebb szenzáció. Az izgalom ma künmaradt a folyosón meg a miniszterszobában, ahol — mint lapunk más helyen olvasható — párbajsegédek jártak-keltek, összegyurni a nagy lovagiassági lavinát, melyet Horánszky egy dobantásával indított meg. Vagy talán a Bánffy dobantása indította meg? Ki tudná megmondani. Csak azt látni világosan, hogy a két dobantás közül melyik volt az erősebbik.

Szilágyi Dezső a jegyzőkönyv felolvasása alatt érkezett a Házba: kolosszális alakja, ez a méltóságosan ringó páncélhajó, csöndesen végighaladt a hátsó ellenzéki padok előtt, azután leült az Andrássyak mögé. A páncélhajó kikötött a révben. Körül az apró matrózok nagy éjjezzel fogadták, de a páncélkolosszus nem viszonzta az üdvözlést. Leintette az éjjezőket s komolyan nézett az elnöki szék felé, honnan Madarász apó leszólt a zajongókra:

— A jegyzőkönyv hitelesítését ne tessék zavarni.

Szilágyival egyszerre jött be a másik ajtón gróf Apponyi Albert, a kitörő éjjezés hallatára hirtelen leült a hátsó ellenzéki padokba, hogy a tüntetést külsőleg is egészen átengedje Szilágyinak.

Báró Bánffy miniszterelnök is megérkezik és a helyére siet.

(Széchenyi minisztersége.)

Napirend előtt felszólt Bolgár Ferenc és gróf Széchenyi Manó: miniszterre történt kinevezése dolgában egészen szokatlan kérdéseket intézett a kormányhoz. Tudakozódott az új miniszter kurrikulum vitae-je felől, és föl-

fedőzte, hogy a legnagyobb ritkaság az, ha valakit miniszterre való kinevezetésekor mindjárt titkos tanácsosnak neveznek ki. A parlamentarizmus sérelmének nevezte azt, hogyha a minisztert nem a többség sorából nevezik ki, (mennyivel nagyobb sérelmek estek már a magyar parlamentarizmuson!) és végül afelől tudakozódott, hogy milyen érdemek alapján nevezték ki Széchenyi Manót miniszterre. (Derűtség jobbfelől) és hogy az új miniszter képes lesz-e a koronát a magyar viszonyokról kellően informálni?

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök rögtön válaszolt Bolgárnak. A kinevezés a felség speciális joga. Azt nem lehet vita tárgyává tenni. A személyi kvalifikációt itt feszegetni, őszintén nem tartja megengedhetőnek. Reflektál különben Ivánka Oszkának egy közbeszólására, aki az új miniszter nyelvismeretei felől kérdezősködött és kijelenti, hogy gróf Széchenyi Manó egy nagy képzettségű ur, aki magyarul is igen jól tud. (Derűtség.) A korona a kormány felelőssége mellett úgy jár el, hogy azt csak helyeselni lehet. (Helyeslés.)

Miután így gróf Széchenyi Manó az ország érdeklődését rövid ideig lekötve tartotta, áttértek a napirendre.

(Az elnökkérdés.)

Demkó Pál az elnökkérdéshez szól és a korelnökséget az elnöki jogok konfiskálásának mondja.

Madarász József korelnök: Ne tessék ilyeneket mondani. Én a Ház felszólítására ütem. ide. (Tetszés halról.)

Demkó Pál: Kérem az elnököt, zárja be a vitát és tüzzé ki az elnökválasztás napját. (Zaj. Tetszés.)

Sima Ferencz beszélt ezután a klotúrról, kijelentvén, hogy ez Demkó Pálnak tetszhetik, hiszen egész képviselősege alatt ma beszélt először. Neki természetesen nem tetszik az obstrukció. Dicséri az obstrukciót és hivatkozik Csernátouynak egy ifjúkori mondására, amely szerint a többség agyonszavazó szisztémája ellen az agyonbeszélő rendszert kell alkalmazni. Szólt kedvelt témájáról, a hazaárulásról is és egy nem egészen világos hasonlatot alkalmazott a tej tisztulásáról meg a szabadelvű párt forrongásáról.

Öt perc szünet.

Sima Ferencz a disszidenseknek fogja pártját. Perczel Béni rázhatja a fejét . . .

Wittmann János: Könnyen rázhatja!

Sima Ferencz: A Perczel név dicső név volt 1848-ban. Ma már nem az. Áttér ezután egy merész kanyarodással az összeférhetetlenségi ügyekre és kijelenti, hogy ők mást nem törnek meg az elnöki székben, csak a korelnököt.

Madarász József korelnök: Kérem egyéni vonatkozást ne vonjon a vitába és szíveskedjék tárgyilagosan befejezni beszédét.

Sima Ferencz: Kérem ez egyéni vonatkozást, mint határidőjelzést venni, mert amíg a korelnök ur ül ott: megvan a parlamenti szabadság. Ha a kormány semmi törvényt meg nem tart . . .

Madarász József korelnök: Ilyet mondani tilalmas.

Sima Ferencz: . . . Akkor én, Istenemre mondom, semmi törvényt nem fogok megtartani; én nem. Amíg a király tartja és tartatja esküjét és a törvényt, addig tartom én is Isten és ember előtt, azután nem! (Mozgás.)

Gróf Zichy Aladár: Ilyet föltételezni sem szabad.

Miután Sima Ferencz befejezte beszédét, az ülés két vicezettel végződött.

Egy jó vicezettel meg egy rosszal.

A rossz vicezetet Förster Ottó kiáltotta oda a korelnöknek.

— Holnap nem lehet ülést tartani, mert az egész Ház szekundálni fog.

A jó vicezetet Sturm Albert mondta el a folyosón, a távozó képviselők egy csoportjának.

— Tudják-e urak, minek barátja Horánszky Nándor?

— Horánszky Nándor a fegyveres béke barátja.

A kiegyezési provizórium.

(A pénzügyi bizottság ülése.)

Rövid, de jelentőségteljes vitában intézte el a képviselőház pénzügyi bizottsága ma a legutóbb, beterjesztett provizórium-javaslatokat. Kossuth Ferencz és Komjáthy Béla ellenzésével szemben úgy a miniszterelnök mint a pénzügyminiszter hangsúlyozták, hogy a javaslatok tisztán a status quo fentartását célozzák csak addig, míg a tárgyalás alatt levő kiegyezési javaslatok is elfogadtnak. Ha ezek sem nálunk, sem Ausztriában nem kapnak meg a többséget, az önálló intézkedések nem fognak elmaradni.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklése alatt tartott mai ülésében, melyen a kormány részéről báró Bánffy Dezső miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter és Gränzenstein Béla államtitkár voltak jelen, tárgyalás alá vette a közjének elismert állami ügyek költségeihez való hozzájárulás arányának ideiglenes megállapításáról szóló törvényjavaslatot.

Hegedüs Sándor előadó kiemeli, hogy a kvóta-bizottságok nem jutván megállapodásra, a kormányra hárult a feladat, hogy e tekintetben javaslatot tegyen. A kormány félre a z eddigi kvóta arány ideiglenes fentartását hozza a javaslatba. Ez a körülmények által teljesen megokolt expediens. Hasonló eljárást a törvényhozás már három ízben követelt.

Kossuth Ferencz elvi álláspontjánál s meggyőzésénél fogva nem járul a törvényjavaslathoz s csak annyit jegyez meg, hogy az ország érdekeire nézve föltette károsak az ily provizóriumok, holott elég idő lett volna annak az ügynek a végleges elintézésére.

Komjáthy Béla kijelenti, hogy kizárólag amaz elvi okoknál fogva, melyek őt a többségben levő párttól elválasztják, nem fogadja el a törvényjavaslatot.

A bizottság ezek után minden további felszólalás nélkül változatlanul elfogadta a törvényjavaslatot.

Tárgyalás alá vette ezután a bizottság az 1898. I. és XV. törvénycikknek némely intézkedési hatályának fentartásáról szóló törvényjavaslatot.

Palszky Ágost előadó ismertetvén a javaslat rendelkezéseit hangsúlyozza, hogy szükség volt bizonyos intézkedésekre addig, amíg a Ház előtt fekvő javaslatok elintézését nyernek. Ezek után elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Kossuth Ferencz tiltakozik e törvényjavaslat ellen, mert kijátszva látja benne az 1867: XII. törvénycikk intézkedéseit. Valahányszor az ország abba a helyzetbe jut, hogy jogával éljen, mindig oly javaslatot nyújtanak be, amelynek az a célja, hogy e jog érvényesítése elhalasztassék. Szólv elvileg is az önálló vámtérsület híve lévén, a törvényjavaslatot nem fogadhatja el.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök utal arra, hogy az 1898. I. törvénycikk harmadik szakasza értelmében a kiegyezési ügyekre vonatkozó megállapodások létrejöttek a két kormány között, a törvény rendelkezésének elég tétellett, a törvényjavaslatokat úgy Ausztriában, mint Magyarországon kell időben előterjesztették s meg volt a lehetősége annak, hogy alkotmányosan le is tárgyalassanak. Az 1867. XII. törvénycikk szerint való önálló intézkedés eshetősége az esetben állott volna elő, ha a törvényjavaslatoknak idején való előterjesztése nem történt volna meg. A kormányt semmi mulasztás nem terheli, s az a vád sem emelhető ellene, hogy a törvény rendelkezésének eleget nem tett volna; csak a nehéz parlamenti viszonyok idézték elő itt is, Ausztriában is azt, hogy a törvényjavaslatokat le nem tárgyalatták. Ebből kifolyólag látta a kormány szükségesnek s az 1898. I. törvénycikk szellemében levőnek is azt, hogy ideiglenesen a jelen állapot tartassék fenn.

Komjáthy Béla nem vitatja azt, hogy mi idézte elő a nehéz parlamenti viszonyokat, de annyi tény, hogy a kiegyezés nem jött létre. Szólv annak idején tüzetesen kifejtette, hogy a kiegyezési előterjesztések nem felelnek meg az or-

szág érdekeinek s hogy azok csak önálló vámtérület mellett nyerhetnek kielégítést. Fefelelegesen tartja akkori érveit most ismételn, annyival is inkább, mert azon törvény megalkotásához sem járul, amelynek meghosszabbításáról van most szó. Nem járul a törvényjavaslathoz s csak azt kéri meg, miért tett a kormány oly nyilatkozatot, hogy többé nem lesz provizorium.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: A kormánynak az volt az álláspontja, hogy egyoldalú ideiglenes intézkedés többé nem lehetséges, ha a kormányok nem felelhetnek meg az 1898. I. törvényzikk harmadik szakasza rendelkezésének. Ez megtörtént, a törvényjavaslatok beterveztettek s most nem provizoriumról van szó, hanem csak arról, hogy a törvényjavaslatok tárgyalás alatt lévén, szükséges a status quo fenntartása, hogy az alkotmányos elintézés lehetővé tessenék. A kormány soha mást nem mondott, csak azt, hogy ha a két kormány közt nem jönne létre megegyezés, újabb egyoldalú provizoriumot nem fog javasolni. A kormány eleget tett a törvénynek, azonban fizikai és egyéb okoknál fogva nem tárgyalhatván le előterjesztései, szükségessé vált a status quo fenntartása, hogy a törvényjavaslatok alkotmányosan el legyenek intézhetők.

Kossuth Ferencz azon a nézetben van, hogy a kormányok közt nem is létezik teljes megállapodás, mert az osztrák miniszterek összekötik a kvótáemelését a vámszövetség elfogadásával.

Lukács László pénzügyminiszter azt válaszolja előtte szólónak, hogy amint a Házban már eziránt ismételve nyilatkozott, tény, hogy osztrák kormánykörökben az a törekvés nyilvánult, hogy ezek a dolgok összekapcsolassanak. A magyar kormány mindig azon a felfogáson volt, hogy sem törvényileg, sem czélszerűségi szempontból nem köthetők ezek a dolgok össze s az eddigi történeti fejlődésben sem volt meg ez az összeköttetés. Ennek volt következménye az a köztudomású tény, hogy anélkül, hogy a kvótára nézve bármint megállapodás lett volna, beterveztettek Ausztriában és nálunk is a javaslatok s a kormányok azon helyzetbe hozták a parlamenteket, hogy letárgyalhatták volna az összes javaslatokat anélkül, hogy a kvótára nézve megállapodás lett volna, amint hogy ily megállapodás még jelenleg sincs. A tények bizonyítanak tehát az összekapcsolás ellen s a tények bizonyító ereje egyes nyilatkozatokénál sokkal erősebb.

Komjáthy Béla kéri, mi a kormány álláspontja az esetben, ha a kiegyezési előterjesztések felév múlva sem lesznek letárgyalva?

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Ha akár Ausztriában, akár Magyarországon dokumentáltanék, hogy nincs meg a többség a szövetség megkötésére, az esetben természetesen gondoskodnia kellene a kormánynak az önálló berendezés biztosításáról. De amíg nem a többség hiányzik, amíg csak fizikai okok állják útját, csak a kisebbség vet gátat a többség meggyőződése érvényesülésének, kötelessége a kormánynak a status quo fenntartásáról való gondoskodás. Az a körülmény, hogy a többség akaratának érvényesülése meggátoltatik oly módon, amelyről nem akar bővebben szólni, nem tarthatja vissza a kormányt a kötelességének teljesítésétől.

A törvényjavaslatokat ezek után minden változtatás nélkül elfogadták és az elnök még boldog újvet kívánt a bizottság tagjainak, mire az ülés az elnök elítélésével véget ért.

A politikai helyzet.

A képviselőház folyosója most már többé nem villamossággal, hanem puskaporral van tele. A politikai kérdéseket háttérbe szorítják a lovagias affairek és azzal, hogy mi lesz az országból az újévvel, csak nagyon kevés igazán aggodó politikus törődik.

Az országban egyre nagyobb lesz az elégedetlenség a parlamenti helyzet bizonytalansága felett. Az ellenzék mindenütt heve-

sen elítéli, akciója az ország legtöbb vidékén fiaskót szenved.

Mai hireinket itt foglaljuk össze.

(A király utazása.)

Egyik esti lap azt írta, hogy csütörtökön a király Budapestre jön és a politikusokkal fog konferálni. Ez a hír teljességgel alaptalan.

(A hólnapi ülés.)

Holnap a Házban folytatják az elnökválasztás felett megindult vitát. Valószínűleg Györffy Gyula, Rakovszky István és Biró Lajos fognak beszélni.

(A szabadelvű párt hangulata.)

A szabadelvű-körben ma este igen élénk, mozgalmas volt az élet és oly lelkes a hangulat, amilyen már napok óta nem volt. Bár sajnálják a lovagias ügyek szövevényét, mégis az a vélemény, hogy politikai szempontból a Horánszky-ügy nem végződhetett volna kedvezőbben. Sőt felütik a fejüket az optimisták is, akik abban reménykednek, hogy a lovagias ügyek hatása alatt talán még az ex-lex állapotot is el lehet kerülni. De hát ez persze hiru remény, mert hiszen ma már technikailag sem lehet ujévig az indemnitást megcsinálni.

(A néppárt újvé.)

A pártklubokban szokásos újévi üdvözlések alkalmával a néppárt elnökét, Molnár Jánost, január elsején délután négy órakor gróf Zichy János fogja üdvözölni.

(A kormány üdvözlése.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnökhez a kaposvári szabadelvű párt a következő bizalmi nyilatkozatot küldte:

A kaposvári választókerület szabadelvű pártjának állandó szervező és intéző bizottsága — teljes elismerésével ama hazafias magatartásnak, melyet a nagyméltóságú miniszterelnök ur és a magas kormány a haza jölete és az alkotmány védelmében oly önfeláldozó kötelességtudással s alkotmányos felfogással tanusítanak — bizalommal üdvözli nagyméltóságodat és a magas kormány tagjait.

Midőn a nehéz időkben bizalmának és elismerő helyeslésének a kerületi szabadelvű párt nevében is kifejezést ad, nem mulaszthatja el, hogy az országgyűlési ellenzéknek az alkotmány sérthetlensége és a törvény uralma ellen támasztott s a gyűlölködésből eredő támadását elítélje.

Kaposvár, 1898. évi december hó 24-én. A kaposvári választókerület szabadelvű pártjának állandó szervező és intéző-bizottsága.

Csongrádon a szabadelvű párt ma gyűlést tartott, melynek egyhangulag hozott határozata szerint Gajráyhoz a következő bizalmi nyilatkozatot intézték:

Újabb alkotmányunk fennállása óta soha nagyobb szükség nem volt a törvényhozó testület hazafias többségének tömörülésére és kitartó összetartására, mint most, midőn a szövetkezett ellenzéki pártok a szólásszabadság nagy jogával visszaélve a magyar alkotmányt súlyosan kompromittáló oly politikai helyzetet teremtettek, melylyel nem csak az égetően sürgős elintézésre váró törvényjavaslatok tárgyalását megakadályozzák, de az ország alkotmányos kormányzását is erőszakosan lehetetlenné tenni és törvényen kívüli állapotot előidézni törekcsenek. Az ellenzéki pártoknak a törvényhozó testület szabályszerű működését gátló magatartásában a magyar nemzet és magyar alkotmány ellenségeivel való szövetkezést és a nemzetre beláthatatlan károkat és veszélyeket rejtő nagyfokú vétkes könnyelműséget látunk, mely ma már nem elvi alapokon nyugvó harcban, hanem a tisztán személyes okokból elvadult szenvedélyek kielégítésében nyilvánul s csak arra való, hogy a parlament tekintélyét aláássa, a haza sorsának intézésére hivatott legkiválóbb vezérférfiak iránt népünkben a bizalmatlanság és gyűlölet magvát elhelve, az erre fogékony népet a törvény iránti tiszteletlenségre s a törvényes rend elleni ellenszégülésre izgassa, hogy életképtelenné tegye a magyar alkot-

mányt és kockáztassa az 1848-i törvények szellemében három évtizeden át kivívott nagy eredményeket. A csongrádi választókerület szabadelvű polgárai hazafiai aggodalommal néznek a bizonytalan jövő elé, de egyszerűsággal azzal a tántoríthatlan bizalommal, melylyel az országos szabadelvű párt, a magyar kormány és ennek elnöke báró Bánffy Dezső rendíthetetlen hazafisága és bölcsessége iránt viseltetnek; részt kívánnak venni az országos szabadelvű párt nagy kötelessége teljesítésében reá háruló felelősségében, midőn a mai napon tartott gyűlésükből egyhangú lelkesedéssel és bizalommal üdvözlik nagyságodat, mint e választókerület országgyűlési képviselőjét, a jelenlegi válságos politikai viszonyok között az ellenzék által megtámadott alkotmányunk védelmében tenusított elvhű és kitartó férfias magatartásáért.

A pancsovai járás szabadelvű választói ma Bohus Károly franzfeldi lelkész elnöklése alatt gyűlést tartottak, amelyen közel ötszáz választópolgár vett részt. A gyűlésen élénken megvitatták a politikai helyzetet és végül egyhangulag elhatározták, hogy a szabadelvű zászló mellett híven kitartó kormányt és különösen annak vezérért, báró Bánffyt üdvözlik, biztosítva őt további támogatásukról.

A szilágysomlyói választókerület szabadelvű pártja báró Podmaniczky Frigyeshez, mint az országgyűlési szabadelvű párt elnökéhez a következő iratot intézte:

Nagyméltóságú pártelnök ur, kegyelmes urunk! Magyarország minden hazafias érzésű polgára méltó aggodalommal és szóval ki nem fejezhető felháborodással látja napról-napra ismétlődni a magyar parlamenti életben eddig szokatlan ama jelenséget, hogy ottan, ahol a dolgok objektív bírálata, a helyzetnek mindig magasabb szempontból való megvitatása, mint a nemzeti eszmék lételéményeseihez s egy ország törvényhozó testületéhez egyedül méltó feladat kellene, hogy képezzék az irányelveket, ehelyett egy idő óta a legdurvább személyeskedések és a gyűlölet által felkorbácsoltt szenvedélyek lépnek mindinkább előtérbe.

Szomoruan kell tapasztalunk, hogy az országgyűlés házában a kisebbségnek példátlan terrorizmusa a parlamenti élet csódját mintegy tervszerűleg előkészítette, s ezáltal Magyarország alkotmányos életét nehéz válságba sodorta.

Az a hang, amely egy idő óta a parlamenti életet jellemzi, a személyeskedésnek amaz ádáz gyűlöletet lihegő s mindinkább fokozódó mértéke, amelylyel a kisebbség a maga nézetét a nagy többséggel szemben erőszakosan érvényre emelni akarja, ama pontig jutott, amelyen túl többé a higgadt tanácskozás egyenesen lehetetlen névaneve.

Erős meggyőződésünk, mert személyes tapasztalatunkon nyugszik, hogy a kisebbségnek eme minősíthetetlen magatartását a magyar nemzet józan többsége, értelmisége, pártpolitikai tekintet nélkül egyhangulag elítéli és kárhoztatja.

Nekünk örök büszkeségünkre szolgál az, hogy eme súlyos helyzetben az elvakult gyűlölet által tanusított méltatlan vádak közepette is férfias szilárdsággal, lángoló hazaszeretete által nyújtott törhetetlen odaadással teljesíti kötelességét ama férfiú, kit választókerületünk magáénak nevezhet, kit a korona bizalma Magyarország legmagasabb polczára állított s ki e helyre és bizalomra minden körülmények között s minden cselekedetével méltónak bizonyult s kinek neve a magyar alkotmányossággal, az erős magyar nemzeti érzéssel egy fogalmat jelent. Báró Bánffy Dezső, Magyarország miniszterelnöke ezen férfiú, akiről bármit is mondjon a szenvedély és rosszindulat által sugallt rágalom s mi, mint gonosz rágalmat a leg határozottabban visszautasítjuk. Mi, akik őt hazafias és erős nemzeti érzésről a legjobban ismerjük, tudjuk, hisszük és valljuk, hogy az ő kormányzása alatt Magyarország alkotmányos életének hajója a Scyllák Charibdiszek között is veszély nélkül át fog evezni.

Ugyanezért hazafias tisztelettel kérjük exczele-
lenziádat, mint az országos szabadelvű párt
nagyerdemű elnökét, hogy az, eme áldatlan és
súlyos viszonyok közt is szilárdan összetartó, a
megpróbáltatásoknak ellenálló és együttérző sza-
badelvű pártnak, a kormányelnök és a kormány
iránt érzett bizalmunknak, ragaszkodásunknak és
fokozott tiszteletünknek kifejezését tudomásul
venni és tolmácsolni kegyeskedjék.

Kik is maraduok nagyméltóságodna: a szilágy-somlói választókerület szabadelvű pártjának
Szilágy-Somlón 1898. évi karácsony másodnapján
tartott értekezlete megbízásából

hazafias tisztelettel:

Lukátsffy Ödön, s. k. Hegedüs Sándor, s. k.
pártelnök. jegyző.

Érsekújvárott az ottani szabadelvű párt mai
népes értekezlete báró Bánffy miniszterelnöknek,
az országgyűlési szabadelvű pártnak és a kormány-
nak nagy lelkesedéssel egyhangúlag bizalmat sza-
vazott és az obstrukciót élesen elítélte.

Beszterczén a szabadelvű párt végrehaj-
tóbizottsága mai napon tartott gyűlésében elhatá-
rozta, hogy a szabadelvű pártnak, báró Bánffy
miniszterelnöknek és az egész kormánynak bizal-
mát és teljes elismerését fejezi ki azon hűségért
és hazafias önfeláldozásért, amelyet a nemzeti vir-
mányok, a parlamentarizmus és az alkotmány meg-
védelmezése érdekében tanúsítottak.

A turóc-szent-mártoni választókerület sza-
badelvű választói országos képviselőjüknök, Lehótzky
Antalnak eddigi működéséért és a szabadelvű
párthoz való rendíthetetlen ragaszkodásáért érzinte
elismerést és köszönetet szavaztak.

(Az ellenzék mozgalma.)

Zomborban karácsony hétfőjén gróf Apponyi
Albert nagy közönség előtt mondott beszédet,
melyben kifejtette, hogy az alkotmány a népé s
hogy ennek épségben tartása a nép érdeke. Majd
bejelentette, hogy ő a választói jog kiterjesztésé-
nek híve, ami rendkívül nagy hatást tett a nép-
gyűlésre. Ezután Szilágyi beszédére válaszolt a
kibontakozást illetőleg s oda konkludált, hogy a
kibontakozás útja csak az lehet, hogy amint egy-
felől a szabadságot biztosító törvények megalkot-
tattak, úgy másfelől e törvények megtartása is biz-
tosítottassék. Ezt a biztosítékot pedig csak a jelen-
legi kormány és kormányzati rendszer eltávolítá-
sával lehet elérni.

Beszédét így fejezte be: Az ellenzék küz-
delme a mostani kormányrendszer ellen nem küz-
delem a hatalomért, nem küzdelem önmagunkért,
hanem küzdelem az ország népeért, küzdelem az
ország népének alkotmányos jogáért. Azt mondják,
hogy senki sem lehet önmagának bírja; hogy
nincs jogunk annak kimondásához, hogy a kor-
rupció és az erőszak vádjá, melyet a kormány
ellen emeltünk, igazságos; nincs jogunk ilyen
bírói ítéletet hozni és azt mindjárt végrehajtani.

Nem akarunk bírák lenni a saját ügyünk-
ben, nem akarjuk mi eldönteni a pert. Annak egy
bírája van: Magyarország népe és mi ezen ille-
tékes bíróhoz akarunk jutni. Ez az egész. De ma
ei van torlaszolja az ut ehhez az illetékes bír-
hoz: ma a választásokban nem ennek a bírónak,
hanem a főispánok, szolgabírák, polgármesterek,
pénzügyőrök verdiktje nyilvánítja meg és erre,
megvalloim, nem fektetünk döntő súlyt.

Torda város ellenzéki polgársága is tiltakozó
népgyűlést rendezett. A hallgatóság nagy tömege
miatt szabad ég alatt kellett a népgyűlést megtar-
tani. Elnökkékké Vertán Endrét és Miksa Imrét vá-
lasztották meg. Vertán nyitotta meg a gyűlést, majd
bemutatta az országgyűlési függetlenségi és 48-as
párt képviselőjében megjelent Barabás Béla és
Hentaller Lajos országgyűlési képviselőket, kiket
ez alkalomra tíz tagú küldöttség hívott meg. Gróf
Bethlen Balint határozati javaslatot terjesztett be,
élesen bírálva a Bánffy-kormány alkotmányserő-
előírását. Utána Hentaller Lajos beszélt, rámutatva

a jelen kormányzati rendszer hibáira, melyeket el-
ítél. Barabás Béla bonczolgatta a kormánynak az
alkotmány ellen irányuló terveit. Ezután a megyei
küldöttség nevében Beteg Ferenc elismerését fe-
jezte ki a szabadelvű pártból kilépettekkel szem-
ben. Egeházy az ellenzéki pártoknak és ezek kül-
dötteinek mondott köszönetet. Végül Miksa Imre
felszólalása után Vertán Endre a gyűlést bezárta,
mire a jelen voltak a Szózat és Kossuth-nóta ének-
lése mellett teljes rendben oszlottak szét.

(Az ellenzék üdvözlése.)

A tegnapi vidéki népgyűlések a következő
táviratokban üdvözölték az ellenzéki pártokat.

„A Nemzeti párt Elnökségének Budapest.
Minden becsületes magyarnak szent kötele-
sége alkotmányunkat védeni. Üdvözljük önöket
erre irányuló küzdelmükért és kitartást kívánunk.
Eger polgárainak népgyűléséből. Szederkényi Nán-
dor elnök.”

„A függetlenségi párt elnökségének

Budapest.

Minden becsületes magyarnak szent kötele-
sége alkotmányunkat védeni. Üdvözljük önöket
erre irányuló küzdelmükért és kitartást kívánunk.
Eger polgárainak december hónap 26-án tartott
népgyűléséből. Szederkényi Nándor, elnök.”

„Nagyságos Kossuth Ferencz urnak

Budapest.

Pártkörünk mai nagygyűlése nagyságodnak
és a vezetése alatti pártnak alkotmányunk védel-
mében kifejtett tevékenysége s nemes magatartá-
sáért őszinte köszönetét és elismerését fejezi ki, a
jövőre is teljes bizalmat szavaz, miről nagyságodat
értesítjük. Tordai függetlenségi pártkör megbí-
zásából Ferenczy titkár.”

Hajdu-Böszörmény város, miőt önálló ország-
gyűlési képviselőválasztó kerület függetlenségi pol-
gársága a mai napon tartott népes értekezletéből
— a Bánffy-Tisza-fele kormányzat teljes elítélése
mellett — lelkesedéssel üdvözlö hazánk ezeréves
alkotmányának és a közszabadságnak odaadó ki-
tartó védelméért, az országosan felbujított poli-
tikai erköletelenség s az ennek meleggágyául szol-
gáló romlott kormányzati rendszer kiirtására foly-
tatott nemes küzdelmében az országgyűlési függet-
lenségi pártot, törhetetlen ragaszkodását, bizodalmt
nyilvánítja a párt annak nagynevű vezére és el-
nöke Kossuth Ferencz s a város képviselője Szi-
nay G. ulla iránt, akit felkér jelen nyilatkozatnak a
párt elnökségével való közlésére.

(A szociálisták óhajtása.)

Az ellenzék mostani állapotában tudvalevő-
leg fegyverszünetre lépett a szociálistákkal.
Tegnap Kassán volt egy ellenzéki nagygyűlés, me-
lyen a szociálisták is résztvettek, de részvételük
ára az volt, hogy a gyűlés programjába fel kel-
lett venni az általános és titkos választást. Egy-
ben pedig a kassai ellenzékhez a következő felhí-
vást intézték:

„Ti alkotmánydöntő és alkotmányvédő
búszke urak, hallgassatok ide! Hadd beszél-
jünk most mi is hozzátok; mi, akikhez kü-
lönben semmi közötök, mi, akikkel eddig nem
törődtek; mi, akikre most szükségtek van.
Mi: a nép!”

Mert ti — akik ellene küzdtek — ti sem
vagytok jobbak nálánál. Ti sem akartatok
eddig tudni a népről, ti sem törődtek vel-
lünk. Mikor a mi jogainkat elkonfiskálták, mikor
minket börtönről-börtönre hurczolt a hatalom,
mikor a mi alkotmányunk utolsó foszlányait
kiragadták kezünkből, akkor ti tapsoltatok
nekik, akkor nem kiabáltatok hazaárulásról,
hanem piszkosan beszennyezve ezt a szép
szót a „hazaszeretet”, annak nevében csele-
kedtetek mindent.

Kiváltságos urak! Ti sokat beszéltek az
alkotmányról, mely veszélyben forog; a ha-
záról és nemzetéről, melynek sorsa sziveteken
fekszik. Sokat beszéltek már azelőtt is róla
— nem hiszünk nektek. Nem hiszünk, mert
még most sem ébredtetek egészen tudatára
annak, hogy mi is itt vagyunk, kik nemcsak a
ti alkotmányotokat, a ti szabadságotokat akar-
juk, hanem akik követeljük, hogy az alkotmány
egyformán részesítsen jogokban, szabadságban
minden embert.

És ne felejtsetek el azt se, hogy ha
nem veletek, úgy ellenetek, de minden

esetre meg fog valósulni a nép minden réte-
gének ezen követelése. Meg fog valósulni és
akkor a parlamentbe betörlülő nép viharja el
fogja söpörni mindazokat, kik elég kishitűek
voltak, ma, a döntés pillanatában, gyáván
meghunyázkodni, vagy — ami még rosszabb
— rosszakaratulag megakadályozni a nép
követeléseinek győzelmét.

Végül pedig így végzi:

Kisiparosok, kiscigádák, szakmátok üze-
mének napjai meg vannak számlálva, meg-
szünteti azt a nagytoke, a gyáripar! Cselédek,
föld-, ipar- és napszámmunkások ébredjétek!
Fel a küzdelemre! Előre, mindig csak előre,
eme jelszóval: Éljen a világot megváltó szo-
ciáldemokrácia! melynek remek alaptörvé-
nye: Mindent a népért, mindent a nép által.

KÜLFÖLD.

Az anarchia ellen. A Rómában tartott
nemzetközi anti-anarchista kongresszus harm-
ninczegy napi ülésezés után közvetlenül kará-
csony előtt befejezte munkálkodását. A kon-
gresszus több oly határozatot hozott, melyek
az anarchista tanoknak sajtó útján való ter-
jesztése ellen irányulnak. Különösen érdekes,
hogy az anarchista sajtó üldözését illetőleg a
hozott határozatokhoz valamennyi állam kivé-
tel nélkül hozzájárult, ellenben az anarchis-
táknak, mint egyéneknek üldözéséhez, sem
Svájc, sem pedig Franciaország képviselői
nem járultak hozzá. A sajtót illetőleg az álla-
mok abban állapodtak meg, hogy a külföldre
érkező idegen anarchista lapról a posta szál-
lítási jogot megvonják. Figyelemreméltó kö-
rülmény, hogy éppen Olaszországban van a
legtöbb anarchista lap, számszerint harmincz-
egy, Franciaországban van huszonöt, Spa-
nyolországban tizennégy, Svájcban kilencz,
Angolországban tiz, Hollandiában hat, Bel-
giumban négy, Németországban hét, Oroszor-
szágban négy, Svéd és Norvégországban egy,
Németországban hat, Ausztriában öt, Magyar-
országban kettő („Anarkia” és Ohne Staat) és
Romániában kettő.

Nyelvkonfliktus Ausztriában. Bécsből tele-
grafálják: A „Wiener Abendpost” írja: Azok-
kál a magyarázatokkal szemben, amelyek a „Na-
rodni Listy”-nek Dipauli miniszter csehországi
postarendeletről különféle lapokban megjelent-
tek, röviden arra utalunk, hogy ez a rendelet
szigoruan alkalmazkodik a postaigazgatási nyelv-
rendeletek 13. szakaszának rendelkezéseire, ame-
lyek szerint kivétel csakis abban az értelemben
statuálható, hogy a posta- és táviratszolgálat belső
üzemében és kezelésében továbbra is egyedül a
német nyelv használható; hogy a személyi ügyek,
gazdasági ügyek stb. tekintetében miként alkal-
maztassék Csehországban a két nyelv, azt az ér-
vényben lévő rendeletek 7. szakasza határozza
meg; ennek tényleges végrehajtása tehát, mint a
rendeletek következménye, senkit meg nem lephet.
Még a kormány és a nyelvrendeletek ellenségeinek
ia be kell ismerniök, hogy a fennálló rendeletek
végrehajtása egyszerűen kötelessége a kormánynak.

TÁVIRATOK.

A Dreyfus-pör revíziója.

Páris, december 27. Dupuy miniszter-
elnök tegnapi tanuvallomása után Loew sem-
mitőszéki tanácselnökkel a titkos dos-
sier közlésének föltételeiről
tanácskozott. Loew este Freycinet hadügymi-
niszternek levelet írt, amely ezeket a föltéte-
leket tartalmazza. Dupuy, Freycinet és Lebret
miniszterek tanácskoztak ezekről a föltételek-
ről, amelyek, úgy látszik, a legendő-g a-
r a n e z i á t n y u j t a n a k a z „á l l a m
b i z t o n s á g á r a” és a vádlottak védel-
mére nézve. A tanácskozás alapján állítólag
elhatározták, hogy az iratesomót még ma át-
teszik a semmitőszékhez. Az iratokat Cuignet
százados minden nap átvizsi a semmitőszék-

hez és az ülés után megint visszaviszi a hadügyminisztériumba. Ez az eljárás annyiszor fog ismétlődni, valahányszor a semmitőszék szükségesnek találja. A semmitőszék ülése alatt Cuignet az ülésterem szomszédságában levő helyiségben fog tartózkodni, hogy technikai és egyéb fölvilágosításokat adjon, amelyekre a semmitőszéknek szüksége lesz.

Páris, december 27. Max Regis és Le Pic szerkesztő tegnap félbemaradt párbaja ma folytatódott. A harmadik összecsapásnál Le Pic hasán megsebesült.

A szultán tervei.

Frankfurt, december 27. A „Fr. Ztg.”-nak jelentik Konstantinápolyból: A német nagykövét hosszabb ideig tartó kihallgatáson volt a szultánnál. Többek közt szóba került egy partmű és kikötő építése, amelyet Heider pasa területén fognak megkezdeni. A török kormány elvben amellett van, hogy a koncessziót az anatóliai vasutak kapják meg, Franciaország ellenkezése dacára.

Esmarch tanár a háborúról.

Berlin, december 27. Esmarch tanár a „Deutsche Revue”-ben nyílt levelet közöl, amelyben tekintettel a jövő évről: Pétervárot tartandó békeértekezletre, javaslatakat tesz a háború borzalmainak enyhítésére. A sebesültek száma a jövőben, a gyorsítási hatása következtében igen nagy lesz s minthogy orvosi segély nem lesz mindig kéznél, kívánatos volna, hogy a katonákat mind megtanítsák az első segély nyújtására és a legszükségesebb kötszerekkel ellássák őket, továbbá, hogy kioktassák őket a genfi egyezmény jelentőségét illetőleg, hogy az orvosok és sebesültek számára jó bánásmód biztosítható. Végül nemzetközi egyezmény útján megállapítandó volna, hogy csak oly kiskaliberű lövedékek használhatók, amelyek egészen, vagy legalább a hegyükön kemény fémről való burokkal vannak ellátva, hogy a buroktalan golyók pusztító hatása elkerültesse.

A németek tüntetése.

Prága, december 27. A német haladó-pártiak ma délután három órahosszat tartó tanácskozás után elhatározták, hogy a cseh tartománygyűlésre nem mennek el. Ugyanezt határozták a német klerikálisok is. A német nemzetiek már vasárnap határozták el, hogy abszéntálják magukat az ülésekről.

Orosz küldöttség Bukarestben.

Bukarest, december 27. Tegnap este ideérkezett Koszenko ezredes és Boguszlavszki százados, hogy a volognai orosz gyalogezred nevében, amelynek tulajdonosa Károly román király, átadják főnöküknek az ezred hódolatát és váltóit. A két tiszt a királyi palotába szállt. Ma délelőtt kihallgatáson voltak a királlyal. Este tiszteletükre ebéd lesz a királyi palotában.

Eritrea.

Róma, december 27. A Stefani-ügynökség jelentései: Azok a hírek, amelyeket a kormány Afrikából kapott, még a legújabbak is, fölöttébb megnyugtatók. Minden ellenkező híresztelés teljesen alaptalan. Ugyancsak teljesen alaptalan az a híresztelés, hogy részleges miniszterválság van kiterőben.

A jemeni zendülés.

Konstantinápoly, december 27. A török lapok jelentése szerint a hudsuri kerületet egészen megtisztították a lázadóktól s így Jemen teljesen pacifikálva van. A nevezett területen különféle óvintézkedéseket tesznek.

A pestis.

Kalkutta, december 27. Hivatalos jelentések szerint a pestis a bombayi kerületben és Bangalore városában a legutóbbi héten észrevehetőleg csökkent, ellenben a madraszi kormányzóságban és a közép tartományokban a helyzet változatlan. A járvány még Mysoreban és Haiderabadban is pusztul.

A közönséghez.

Az újév közeledvén, az „Országos Hírlap” bizalommal fordul előfizetőihez, kik eddig is a magyar zurnalisztika történetében szinte páratlan módon karolták fel, utal eddigi pályafutására és azon szilárdságra, melylyel e nehéz időkben is, mikor a gondviselés a balkezevel nehezedik Magyarországra, meg bírta őrizni függetlenségét a megszilajodott pártélet hullámai közt s bizva a szabadelvű irányzatban, az egyedüli komoly és az országra hasznos politikában elítélte és kárhoztatta mindazt, ami annak ártalmára lehet.

Az „Országos Hírlap” még a féktelen piszkolódások herce-hurczájában is megőrizte, amit ígért: a nemes, művelt hangot. Ez a magatartása a garancia, hogy független lesz ezentúl is, tárgyilagos kritikusa a kormánynak és a pártoknak.

Nincs semmi kétségünk abban, hogy akik megösmertek olvasóink közül, azok velünk maradnak, ennél fogva minden további frazís nélkül ajánljuk lapunkat a közeledő új évre is.

Január 1-ére új előfizetést nyitunk lapunkra:

Előfizetési árak:

1 hónapra	1 frt 20 kr.
3	3 „ 50 „
6	7 „ — „
1 évre	14 „ — „

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése december végével lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni szíveskedjenek, nehogy a lap pontos szétküldése fennakadjon.

Most belépő előfizetőinknek is meg küldjük közvetlen karácsony után a

KATÁNGHY-NAPTÁR

mely gazdag tartalmával és művészi kiállításával értékes meglepetésül fog szolgálni.

A Katángy-Naptár szétküldését a jövő hét elején kezdjük meg, úgy hogy az december végéig minden előfizetőnk birtokában lesz. Kérünk mindenkit, aki a Katángy-Naptár birtokába jutni kíván, hogy idejekorán fizessen elő az „Országos Hírlap”-ra.

Mutatványszámokat készségesen küldünk mind azoknak, kik ez iránt hozzánk fordulnak.

Egyben értesítjük a tisztelt hölgyközönséget, hogy az „Országos Hírlap”-nak ezentúl divátlapja is lesz, mely

„FRANCZIA DIVATLAP”

ezimen jelenik meg havonként kétszer.

Szolgálatot véltünk tenni lapunk hölgyközönségének azzal, hogy az elképzelhető legelőcsőbb áron olyan divatújság megszerzését tesszük nekik lehetővé, amely minden magyar nyelven eddigelő megjelent hasonló lapot felülmul. A „Francia Divátlap” a női- és gyermekdivát minden ágazatát a legkisebb részletekig menő gondossággal öleli fel és a legpompásabb, Párisban készült színes képekben mutatja be mindazt, amit a jó ízlés és elegancia a divat terén produkál. A „Francia Divátlap”-hoz minden hónapban egy eredeti nagyságu, legutolsó divatu szabásmintát csatolunk, ami olyan újítás, mely kétségtelenül a hölgyközönség legnagyobb meglegedésével fog találkozni, mert ez által hölgyeinket esetleg nagy gondtól és munkától kíméljük meg.

A „Francia Divátlap”-ot Wohl Jenke kedvelt írónőnk szerkeszti, nagy gondot helyezve a szépírodalmi részre is.

A „Francia Divátlap” előfizetési ára kizárólag az „Országos Hírlap” előfizetőinek

Egy évre	3 forint.
Fél évre	1 frt 50 kr.
Negyed évre	75 kr.

A kiadóhivatal.

HIREK.

Lapunk mai száma 16. oldal.

— A király karácsonya. Wallseeből táviratozzák: A hercegi pár kastélyáról lengő fekete-sárga zászló jelenti, hogy a király Wallsee vendége. A király a legnagyobb visszavonultságban töltötte az ünnepnapokat; a nagy csöndet csak a karácsonyfa ünnepe szakította meg. Az ünnepet a kastély nagy termében ülték meg. A királyi hercegnő gyermekeit az a meglepetés érte, hogy mindegyikük kerékpárt kapott karácsonyra. Az ünnepség a Gotterhalte elnevezésével kezdődött; ezután Mária Valéria királyi hercegnő szétosztotta az ajándékokat s minden egyesnek néhány barátságos szót mondott. A király is barátságosan beszélgetett a tisztviselőkkel. Az ünnep után vacsora volt a legszűkebb családi körben. Vasárnap reggel kilenczefél órakor a wallseei plébános karácsonyi misét mondott a kastély kápolnájában; a misén jelen volt a király s Ferencz Salvátor herceg családja.

— A dán király utazása. Gmundenből táviratozzák: A dán király, aki hosszabb időt töltött Gmundenben, ma délben hazautazott Kopenhágába. A cumberlandi herceg és neje Welsig kísérte a királyt, Mary hannoveri hercegnő azonban a pályaudvarról visszatért a kastélyba.

— Athléta-bál. Az Athléta-bál bizottsága már megalakult. Irodája az athléta-kaszinóban van, Szentkirályi utca 22. szám, ahol minden a bált ékező ügyben felvilágosítást adnak. Hivatalos órák este 6—8-ig vannak. A bizottság minden szerdán ülészik. A bált ezuttal is február 1-én fogják megtartani.

— Báró Rothschild hagyatéka. Mint Londonból táviratozzák, az elhunyt báró Rothschild Ferdinand százezer font sterlinget hagyományozott jótékony célokra. Főörököse legifjabb nővére, Rothschild Alicze bárónő. A temetés után a zsidó templomban gyászistentisztélet volt, amelyen a walesi herceg is gyászöltözetben jelent meg.

— A Duna. A hosszú ideig tartó apadás után most egy hélig áradt a Duna, de tegnap óta ismét apadásnak indult egészen Bajáig, ahonnan kezdve rohamosan árad. Több helyütt zajlik a jég, ami pár nap alatt az egész folyamzszakaszon bekövetkezik. A földmívelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a mai vizállások a következők: Schárding 25 (jég), Passau 103, Linz 139 (jég), Stein — 60, Bécs — 144, Pozsony + 95, Komárom + 150, Budapest 127 (apadás 18 centiméter), Paks 73, Baja 157, Mohács 165, Gombos 200, Ujvidék 108, Zimony 18 (jég), Pancsova 28, Bázias 21, Drenkova 39, Orsova 105 centiméter.

— Mattasich-Keglevich főhadnagy. A purkersdorfi magányba zárt hercegasszony, Koburg Lujza szőkevény társa, Mattasich-Keglevich Géza főhadnagy — mint egy zágrábi távirat jelenti — december 22-én és 23-án újból a haditörvényszék elé került sötét börtönéből. Már azt hittük, hogy a regénynek vége van, mert a súlyos ítélet nemét és mérvét már közöltük, de a nagy titokzártsággal vezetett vizsgálat, a mai távirat szerint csak a mondott napokon érte végét. Csak most patant ki, de ezuttal, ugy látszik, hivatalosan, hogy Mattasich-Keglevichet a katonai bíróság öt évi súlyos börtönre ítélte. Az ítélet indoklásában az foglaltatik, hogy Mattasich-Keglevich megvallotta a váltók hamisítását. Magára vette a félmillió forintról szóló váltóknak a hamisítását és kijelentette, hogy Koburg Lujza hercegnő ebben teljesen ártatlan. Mattasich-Keglevich-et nem Péterváradra viszik, mint tervezve volt, hanem az alsó-ausztriai Wöllersdorfbá, Ezzel talán az ügy be volna fejezve. De azért a regénynek, úgy tudjuk, nincs vége: még újabb meglepetés várható.

— Angol egyházi szónoklat. Gróf Vay Péter pápai kamarás az elmúlt vasárnapon szép angol beszédet tartott az angolkisasszonyok Lipót-utcai templomában. A kitűnő fiatal egyházi férfiú még a karácsonyi ünnepek után is több szónoklatot

fog tartani a fővárosban, még pedig angol nyelven, hogy a Budapesten élő katolikus vallású angolok is részesülhessenek a hit vigaszában.

— **Halálozások.** Blachicz Caesaré, született Horváth Anna, karácsony éjjelén tizenkét órakeretvenhárom éves korában Bécsben meghalt. — Kézdivásárhelyi Nagy Gyula, magyar királyi erdőfelügyelő, életének negyvenkilencedik évében Budapesten elhunyt.

Brezovay László egerfarmosi földbirtokos, volt országgyűlési képviselő, hosszú betegség után meghalt. Dr. Brezovay László honvédelmi miniszteri titkár édes apját gyászolja benne.

— **A Dreyfus-pör előfutárja.** A francia katonai igazságszolgáltatás történetében nem áll páratlanul a Dreyfus-pör. Hozzá teljesen hasonló eset folyt le XV. Lajos uralkodásának utolsó éveiben. Husz évi várfogságra ítélte a haditörvényszék 1771-ben Bellegarde Sándor tüzérezredest — hazárulásért. Őt évi erős küzdelem után sikerült csak barátainak az ártatlanul elítélt embert kiszabadítani, miután kieszközölték a pör revízióját. Bellegarde ezredes azért került várfogságba, mert észrevette, hogy az arzenálban óriási csalások folynak. Följelentette a dolgot az akkori hadügyminiszternek, aki meg is indította a vizsgálatot ebben az ügyben. Időközben azonban névtelen leveleket kapott, amelyek azt mondták, hogy Bellegarde hazárulást követett el. Ezek a levelek természetesen a leleplezett tisztéktől származtak. A bennük foglalt vádakokat Monteynard tábornok hadügyminiszter rögtön elhárította. Megindította a vizsgálatot, mely a legapróbb részletekig hasonlított a Dreyfus-pört megelőző vizsgálathoz. Bellegardeval azt sem közölték, hogy mivel van vádolva. A haditörvényszék pedig elítélte husz évi várfogságra, melyet néhez lánczokkal súlyosbíttak. Ez az ítélet azonban számosak előtt visszatetszést szült. Valóságos harcok folytak az ítélet ellen. Bellegarde egy rokona nyíltan vádolta Saint-Auban tábornokot, az arzenál parancsnokát, hogy ő követte el azokat a hamisításokat, melyek alapján az ítéletet a haditörvényszék meghozta. A revizionisták minden törekvései azonban hiábavalók voltak. Azzal a megjegyzéssel utasította vissza őket a hadügyminiszter, hogy a hársereg becsületéhez nem hagyhat hozzányulni. Mária Antoinette kérelme sem használt. May hadügyminiszter tiszteletteljesen vette tudomásul. Végre sikerült a fogoly nejeinek egy iratot megszereznie, mely kétségbevonhatatlanul bebizonyította férje ártatlanságát. Ekkor aztán már el kellett rendelni a revíziót, mely azzal végződött, hogy az ezredes felmentették az ellene emelt alaptalan vádak alól és visszaadták neki tisztí rangját. De ez már csak akkor történt, mikor hat esztendő telt el a várfogságban. Így végződött ez elűzött közel kétszáz évvel ez a „cause célèbre.“ A történelem pedig szereti az ismétléseket.

— **A szép főhadnagy.** Prágából írják: Egy előkelő megjelenésű fiatal orosz főhadnagy érkezett németországba Prágába, állítólag azért, hogy néhány hónapi szabadságát ott töltsse. A szép tisztet, aki egyébként Kroutil Jánosnak mutatta be magát, nagyon megkedvelte az elegáns prágai társaság. A hölgyek tüntetően barátkoztak vele s a képes lapok az arcképét is kiadták. A főhadnagy azzal viszonozta a csehek nagy szeretetét, hogy biztosította őket rokonszenvéről és igen sokat beszélt az oroszországi viszonyokról. Történt azonban, hogy egyszer a pétervári muzeumról beszélt egy társaságban. Egy jelenlevő tudós félbeszakította ekkor és egy dologra nézve ellentmondott neki. Kroutil bosszúságot kért és némi zavarral mondta:

— Oroszul jobban tudom magamat kifejezni.

A tudós erre oroszul kezdett beszélni, amivel annyira zavarba jött a főhadnagy, hogy nyomorban föltette a csákóját és elment. Az elképedt társaság csakhamar tisztában volt a dologgal. Semmi kétség, hogy szédelgőt ajándékoztak meg barátságukkal. A rendőrség megindította a nyomozást, de a főhadnagynak semmi nyoma. Legkülönösebb a dologban az, hogy az állítólagos szédelgő sehol egy fillérrel sem maradt adós, hanem mindenütt gavallérosan fizetett. A véletlen csakhamar kikapartotta a rejtély megoldását: ugyanis kitént, hogy a főhadnagy ur

egy ügyes detektív volt, ki azzal volt megbízva, hogy a vezető cseh körök politikai hangulatát és intencióit kipuhatólja. Ezt sikerült is az ügyes detektívnek az elmondott leleményes játékkal elérnie. A cseh urak persze nagyon fel vannak háborodva a velük üzött játék miatt, de még inkább a cseh hölgyek, akik közül nem egy bizalmas kegyével ajándékozta meg a „szép orosz főhadnagyot“.

— **Egy család pusztulása.** Borzalmas eset történt Debreczenben karácsony ünnepén. Mint levelezőnk írja, a csillag-utca egyik alacsony házában a szengáz egy családot pusztított el. Szabó Illés napszámos gerendás, földes kis szobában töltötte karácsony második estjét nagy szomorúságban, minthogy fiatal felesége négy hét előtt adott életet egy újszülöttnak. Csakhogy a családi eseménynek nem volt módjukban örülni, mert az ember és az asszony is betegeskedett és keserves kilitásuk volt a jövőre. Vasárnap este sokáig elbeszélgetett a házaspár és velük Nagy József boltiszolga, az albérlőjük, aki csekély pénzért az egyik sarokban levő fekhelyet bérelte. A boltiszolga, mint afféle bonvivant ember, karácsony alkalmával generózan viselkedett, mert egy zsák szénnel örvendeztette meg a házbeliakat. Be is fűtöttek nagyon a kályhába és a karácsonyi ünnep örömeire lefekvés előtt is újra megtömték a kályhát. De a kis vasajtót nem zárták el, mert úgy vélték, hogy akkor melegebb lesz. Ma reggel aztán Szabó Illés halálsápadtan, roskadozva bevászorgott a szomszédhoz és ott lebukott egy székre, csak ez egy szót mondva:

— Segítség! Végem van!

Éleszítették, tudakolták, mi baja lehet, mire még azt felelte:

— Füstöt nyeltem.

A szomszédok aztán benyitottak Szabóékhoz. A kicsiny szobában csupa méreg volt a levegő és vágni lehetett volna a fojtó, fekete füstöt. Kivágták sarkig az ajtót, főlzakították az ablakokat s egyszerre konstaláltak, hogy Nagy József boltiszolga és a négyhetes csecsemő már kiszendvedtek, míg Szabó Illésnek alig néhány órája lehet még, mert az agónia már beállott. Az előhívott orvosok konstaláltak a két halálesetet s azt, hogy Szabóné már nem menthető meg, ellenben Szabót kigyógyíthatják.

— **Névmagyarosítás.** Herczog M. Marcel, a „Magyar gummi-gyár“ részvénytársaság irodafőnöke és Herczog Zsigmond, a fővárosi Haas és fia vállalkozó-cég diszponense családnévüket Herczgre változtatták.

— **Népszínműtárgy.** Miskolczi tudósítónk írja: Szivós Zsuzsi, egy vagyonos miskolczi parasztagazda leánya, jegyben járt egy szép parasztleánygyermel. Nagyon szerették egymást, hanem azért a leány egyszer mégis mást gondolt és más lánynak kezdett járni. Nagyon szívére vette ezt a leány és elhatározta, hogy elemeszi magát. Irt egy hosszú bucsuzólevelet hűtlen szeretőjének. Megírta neki, hogy nem tud megélni nélküle, mert nagyon szereti, egyuttal pedig rátestálta egész vagyonát: százhusz forintot, egy pár fülbevalót, három gyűrűt, egy arany mellűt és két sorsjegyet, amellyel — mint a leány írja — „százezer forintot is nyerhetsz.“ Ezt a levelet elküldte a leánynek, aztán gyufaoldatot ivott. A csapodár leány nagy megilletődéssel olvasta a nagylelkű leány levelét. Sietett az elhagyott leányhoz és újra hűséget esküdt neki. A gyufa nem tett nagy kárt a leányban és néhány nap múlva úgy helyreáll, mintha semmi baja sem lett volna.

— **Baccarat Berlin legújabb szenzációjáról,** egy leleplezett kártyabarlangról, már több ízben megemlékeztünk. A bankárról, kinek vezetése alatt a játék éjjelenként folyt, kiderült, hogy egy ismert hamisjátékos. A bankár még idejekorán megszökött a készülő bajnok és elmenekült külföldre. Nem először szökött ilyen okból. Ezelőtt tíz évvel ugyancsak Berlinben leleplezték egy kártyabarlangot, mely különösen sok tisztet tett tönkre. Egész Európát beutazta ekkor és vendégszerepelt a többek közt a Rivierán, Londonban, Brüsszelben, Amsterdamban és Stockholmban. A svéd fő-

városban különösen sokáig időzött az iparlovag. Betolakodott a legelőkelőbb körökbe és fosztogatott a kártyaasztal mellett mindenkit, aki leült vele játszani. Egy alkalommal egy órnagygyal játszott és elnyerte minden pénzét. Csak a játék végén vette észre a tiszt, hogy partnere csalt. De amint ezt észrevette, pisztolyt vett elő és rálőtt a kalandorra. Néhány szem sörét az arcán sértette meg a hamis játékos, aki kórházba került. Ott nem tudták azonban eltávolítani arcából a sörétszemeket, melyek fölarczát egészen kékké tették. Ettől az időtől fogva csak a „kék bankár“ név alatt ismerték. A kalandornak sikerült másodízben is befurakodni Berlin legelőkelőbb köreibe; ismét kifosztogatott számos fiatal katonatisztet, egy kézre dolgozva ismert üzósorásokkal, kik a kártyaadósságokból származó váltókat rendszeresen leszámították.

— **Rablógyilkosság Bécsben.** Két rendőri szenzáció tartja most izgalomban a bécsieket: a Brigitteau városrészben történt tömeges mérgezés és egy rablógyilkosság. A rablógyilkosságról a következő tudósítást kaptuk. A Haymerle-utca 27. számú házában lakott Hofer Francziska, egy magányos nő. Tegnap délután meglátogatta a mostohatestvére, akivel megbeszélte, hogy ma együtt mennek majd a rendőrségre, ahova Hofer bizonyos ügyben meg volt idézve. Mostohatestvére reggel jókor odament hozzá, hogy fölkeltse, s mikor a szobába lépett, idegrázó látvány tárult eléje. A leány a divánon feküdt és egész alsóteste össze volt vagdalva. A labor tele volt véres vízzel. A gyilkos nyilván a kezét mosta bele. Nyomban odahívták a rendőrséget is s a vizsgálat nyomban megkezdődött. Azt megállapították már, hogy a szegény leányt ki is rabolta a gyilkosa; a tettesre azonban még nem tudtak ráakadni.

— **Porczukor helyett arzénikum.** A bécsi Jägerstrassen lévő Hoch Alajos-féle vendéglőben a szakácsné gondatlansága folytán hét embert mérgezték meg. Az egyikük már meg is halt. Még huszonnégyedikén történt, hogy a szakácsné, Lenhart Antónia, almásrétest készített. Czukorport keresett aztán a süteményhez. Az egyik fiókban talált is egy csomagot, valami fehér porral, mely már régóta ott hanyódott. Azt hitte, hogy czukorpor, de hogy teljesen bizonyos legyen, megkérdezte a mellette dolgozó cselédet, Czokay Julcsát is. Ez megerősítette véleményében és most már nyugodtan használta fel a porczukornak volt arzénikumot. Mert a por nem volt egyéb, mint ez az erős mérég. Először is a szakácsné evett az arzénikummal behintett almásrétesből, aztán a cseléd. Csakhamar mindketten rosszul lettek, anélkül azonban, hogy rosszulletük tulajdonképeni okát tudták volna. Kivülök még öten ettek a megmérgezett süteményekből. Természetesen ezek is rosszul lettek és orvosi ápolás alá kerültek. Beil éjjeli ór felcségenél már késő volt az orvosi segély, mert még vasárnap megölte a mérég. A szakácsnét, amint tul lesz a veszélyen, vizsgálati fogságba helyezik.

— **Megfagyott turista.** Reichenauból táviratozzák, hogy a közeli Bockgrubeban egy fiatal turista holttestére akadtak. Hogy hova való, azt még nem tudják. Csak azt tudták megállapítani, hogy Frochnak hívták és halálát nem esés okozta, hanem megfagyott.

— **Felgyújtott munkás-otthon.** A Radna mellett levő mészégetőhöz tartozó munkáslakot az éjjel — mint aradi tudósítónk írja — Gróra Terentje felgyújtotta. Harmincz munkás-család aludt az óriási faépületben, mikor a lángok összecsaptak a tetőn. Valamennyien a legnagyobb rémülettel menekültek ki, hiányosan öltözve, a hideg téli éjszakába. Alig menekült ki az utolsó munkás az égő épületből, mikor a megüszkösödött gerendák összeomlottak és maga alá temette a munkások holmiját, minden vagyonukat. Régóta táplált harag vitte a rémes tette Gróra Terentiet. Egy munkással élt ellenséges lábon, aki bent aludt az épületben. Azt akarta elpusztítani, azért gyújtotta rá a födelet harmincz alvó családra. Rémes tette után a közeli

erdőbe menekült a grujtogató, hol a csendőrség most formálisan hajtóvadászatot indított ellene, hogy kézrekerítse.

— Vegetáriánus egerek. Nálunk még csak elváltve akad egy-egy vegetáriánus és Németországban már vegetáriánus egerek is vannak. Legalább ezt állítja egy német újság egyik elvasója, aki erről a dologról a következőket írja:

— A mi meghitt kis házukat az utóbbi időben nagyon ellepték az egerek, úgy, hogy alig tudunk ellenük védekezni. Majd a lisztes dobozt detszállták meg, majd a lenese körül találtak nyomukat; egyszer a borsóból, máskor a babból pusztítottak el egy-egy vékára valót, sőt még a darát és a kását sem vetették meg. Mert a mi házukban csak ilyesmi található, husfélével nem élünk. Mi vegetáriánusok vagyunk. De ez a csekélység a mi egereinket nem zavarta. Vigan szaporodtak tovább és elvégre kénytelenek voltunk erősebben föllepni ellenük. Elküldtük a cselédet szalonraért. A bentis ugyancsak csodálkozó képet vágott, mikor a mi Marcsánkat meglátta:

— Hogyan? hát már maga is szalonra vesz? Hiszen maguk vegetáriánusok!

A Marcsa sértődötten felelte:

— Nem is nekünk kell, hanem az egereket akarjuk vele megfogni. A szalonra úgy se való másra. A szalonra még három egérfogót vetünk és már most lestük, hogy mikor fogjuk meg a kis imposztorokat. Azonban... Egyik nap mit a másik után és bár a szalonra inycsiklandoztató illatot árasztott az éléskamrában, az egerek következetesen elkerülték a fogókat. Sokáig törtük a fejünket rajta, hogy mi lehet ennek a különös dolognak az oka; mert hiszen az egerek nem tartoznak a frugivora, sem pedig a herbivora állatok közé. Végre is arra a következtetésre jutottunk, hogy a mi egereink, miután sokáig csakis tápláló növényi eledellel éltek, ezeket sokkal izletesebbeknek találják a szalonra. Egyszóval, a kis bestikák vegetáriánusok lettek!

— Sikasztó tőzsdeügynök. Lapunk karácsonyi számában részletesen közöltük, hogy Hirsch Bernát tőzsdeügynök százötvenezer forint pénzüsszeg és értékpapír elikkasztása után megszökött. A rendőrség e szenzációs ügyben már megtette a szükséges intézkedéseket. Hirsch Bernátnak a körözvényben közzétett személyleírása így hangzik:

Hirsch Bernát, negyven éves, nős, bőrzeügynök. Termete közep, elhízott. Arcza kővér, arcszíne egészséges, haja fekete, homloka magas, elől kopasz, szeme fekete, orra egyenes, rövid és vastag, bajusza rövid és tömött fekete, elől vágott, körszakálla fekete és hegyesre van nyírva. Eltűnésekor szürke ruhát, szőrmés fekete bundát és puha fekete kalapot viselt.

— Az utolsó üzenet. Mindennapos vendége volt Kohn Alfréd tizenkilencz éves szabólegény a kerépesi-uton levő „Sport“-kávéháznak. A kávéház énekes-truppijának egyik kalandos hajlamu szépségébe volt szerelmes, annak a kedvéért járt oda. Oda hordta keresményét, amelyből azonban nem tellett olyan ékszerekre, amelyekkel a chasonette szívét meghódíthatta volna. A leány kacagással felelt a szerelmes legény vallomásaira. Ez a hidegség annyira elkészerítette Kohn Alfrédet, hogy elhatározta, hogy megvált az élettől. Tegnap este ismét elment a kávéházba, és éjfélig gyönyörködött választottjának művészetében. Az előadás után bement az egyik szeparéba és mulatni kezdett. Oda küldte az egyik pinczért a leányhoz, hogy menjen be hozzá, mulassanak együtt. A leány tagadólág válaszolt. Kohn Alfréd erre elővette revolverét. Melibe lötte magát és azonnal meghalt. Holttestét a bonczoló-intézetbe vitték.

— A halál torkában. Szlanicza és Rabcsa árvamegéri községeket — mint tudásitok jelenti — egy veszett kutya tizenegy embert megmárt. Az egész falu népe üldözőbe vette a veszedelmes állatot és szerencsésen sikerült is azt egy hátor legénynek agyonütni. A kutya fejét elküldték Budapestre a Pasteur-intézetbe, a megmárt embereket azonban csak a körorvos kezeli. A két községben nagy az izgatottság és nyugtalanság, mert

attól tartanak, hogy a betegek, akik néhány nappal tovább nem élhetnek már, haláluk előtt még kárt tesznek valakiben. — Temesvárról táviratozták, hogy a közeli Szakálháza karácsonykor egy veszett kutya husz embert megmárt. A szerencsétleneket mind fölhozták Budapestre a Pasteur-intézetbe.

— „Anarchia“. Az ideális anarchia közlönye, az „Állam nélkül“, amelyet dr. Schmidt Jenő szerkeszt magyarul és németül, első januári számától kezdve „Anarchia“ címmel jelenik meg. Ennek a névváltoztatásnak oka, a szerkesztő szerint, az, hogy a lapot czime miatt sokat rágalmazták ellenségei. Hogy az új cím mennyivel barátságosabb az előbbinél, azt igazán bajos volna kitalálni.

— Elgázolta a saját kocsija. Jancsik Mihály kocsis ma délután egy- és két óra közt homokot szállított a budai Holzspach-féle téglagyárból a gyári vasut építéséhez. Ugyátszik, részeg volt, mert egyszerre csak lezuhant a kocsiról, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a kocsit keresztülment a nyakán. Életveszélyes sérülésekkel szállították a Margitkórházba.

— Szerencsemalaczkok, tombola, korcsolyák és társasjátékok könyve Kertész Tódornál.

Nepirend.

Naptár: Szerda, december 28. — Római katolikus: Apró szentek. — Protestáns: Apró szentek. — Görög-orosz (december 16.) Aggrasz. — Zsidó: Tebeth 15. — Nap két: reggel 7 óra 34 perczkor, nyugszik: délután 3 óra 58 perczkor. — Hold két: délután 4 óra 32 perczkor, nyugszik: reggel 7 óra 47 perczkor. Holdtölte éjjel 12 39 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.
A Nemzeti Szalon karácsonyi kiállítására (Ferencziek tere 9.) nyitva délelőtt 9 órától este 9 óráig Belépti díj 20 krajczár.

Modern metszetek kiállítása, az országos képtárban (Akadémia, II. emelet) nyitva d. e. 9-11-g. Megtekintése díjtalan.

Kereskedelmi muzeum a városligeti iparcarnokban nyitva d. e. 9-től d. u. 2-ig.

Országos képtár az Akadémiában, nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Akadémiái könyvtár nyitva d. u. 3-8 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig és délután 2-8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9-1 óráig.

Technológiai iparmuzeum nyitva 9-12-ig és délután 2-5-ig és 7-9-ig.

Az új országgház kupolacsarnoka megtekinthető 10-11-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Deák-mauzóleum a kerépesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

A „Hódoló díszfelvonulás“, Eisenhut Ferenc óriási körképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

A primadonna — nadrágja.

Nehogy egy perczig is izléstelenséggel vádoljanak bennünket, sietünk kijelenteni, hogy a czimben említett nadrág tulajdonképen férfinadrág s annak a színésznőnek, akiről ez a történet szól, csupán szinpadai életében játszott szerepet. De ott aztán nagyot.

Odilon Helén asszony, az ismert bécsi színésznő beszéli itt el, hogyan jutott annak idején egy férfinadrág révén a berlini királyi színházhoz.

— Az emsi fürdő színházában — meséli — az egész évadra szerződöttem voltam. I. Vilmos császár is eljött ismét, hogy rendes fürdőzését megkezdje s egy szép napon be volt jelentve, hogy a színházba is ellátogat. Julius Rosen-nek „A nagy zás hóbortja“ című szindarabját adták, Konrád fiuszerepét pedig én nekem osztották ki; elegáns 16 éves fiut kellett ábrázolnom. Mindenki a legnagyobb izgalomban volt, mert már csak félóra hiányzott az előadás megkezdéséhez s az az asszony, kinek fiuöltözékemet egy kosárban el kellett hoznia, még mindig késlekedett. Küldönczöt küldtek küldöncz után, de mindegyik azzal a hírrel tért vissza, hogy a kosarat már egy óraja elvitték a lakásomról, de itt még hire se volt.

Mit tevők legyünk? A színház lassan megtelt; még egy negyedóra — a császár nemsokára itt lesz s nekem még nincs nadrágom; kabátot véletlenül találták a ruhatarban s azt hamar meg is igazították a számomra. Konrád szerepében ki voltam már festve, kikészítve, félig

felöltözve s nagy köpenybe burkolózva vártam szép fiu-öltözékemre. Még tíz percz — a császárnak vén komornyikja épen most lépett be a színházba, hogy a nagy karszékét, melyben az öreg császár ülni szokott, megvizsgálja, ha vajjon úgy áll-e, „kissé ferdén“, amint a császár megszokta s ahogyan szereti.

Minden rendben volt, csak én nem. — Ekkor ime, a kétségbeesés utolsó pillanatában a színigazgató, ki egyre türelmetlenebbül és szepegve tekintgetett ki a függönyön levő kis lyukon, az ajtóban kíváncsiskodó fürdőpikkolóhoz rohan, ki pedig a kulisszák mögé nem igen vágyódott, megragadja a karjánál a erőszakkal odavonszolja, ahol én ültem s ráparancsol:

— Vetközzél!

— Hogy-hogy? kérdi a pikkoló ijedten.

— Vetközzél; hamar ide azzal a nadrággal! kiáltotta az igazgató. — Ne feleselj, a császár várakozik, csak nem fogod megvárakoztatni a császárt! Ide azzal a nadrággal!

— De hiszen — kiáltotta a fiu, miközben azonban az igazgató és két színházi szolga a kabátjától már megfosztották.

— Semmi de! — vésd le a nadrágod — nincsen semmi de, mikor a császár várakozik s szükségünk van a nadrágra! — felelte azközben az igazgató.

S csakugyan, az igazgató és a szolga le is vetköztették szépen; mellényét is lehúzták már. Az igazgató a nadrág egyik szarát, segédje meg a másik szarát fogta már, mikor a pikkoló kiáltja:

— De hiszen nadrág nélkül nem szolgálhatok ki. Így csak be nem mehetek a terembe kiszolgálni.

— Nem, — felelte az igazgató, — így mindenesetre feltűnést keltenél. Addig azonban burkolózzál ebbe a köpenybe. — Most meg én szabadkoztam, mikor a köpenyemet a vállamról lehuzni akarta, még pedig nagyon érthető okokból, öltözékem alatta valóban a kezdetlegesnél is kezdetlegesebb lévén. De azért elvettem a nadrágot s a köpenyeg leple alatt hamar belebujtam. Kissé szűk volt, sőt a kellenél is szűkebb volt. De hát mit tehettem öt perczcel az előadás megkezdése előtt?

Odadobtam a gyereknek a köpenyemet. Az igazgató pedig a császár fogadtatására sietett; a függöny felemelkedett, én pedig, megelégedve a nadrágom szűk voltáról, előírás szerint a második jelenetben a szinpadra rohantam egy újságlappal a kezemben. A dolog pompásan sikerült, csak a szinfalak mögé nem volt szabad tekintenem, ahol a pikkoló köpenyembe takarózva szepegve csücsült s a nadrágját siratta. A nadrág, mely eleinte annyira feszélyezett, mintha most már nem is lenne olyan szűk, már szabadabban is mozoghatam... na, ez csakugyan jól esik, könnyebbégre szolgál.

A költő intenciója szerint s az előírás szerint is, most ki kell feszítenem a mellemet s felkiáltani: „Férfinak érzem most magamat — hősnek!“ Büszkén kiegyenesedtem és harsányan kiáltottam: „Férfinak érzem magamat!“ — Ekkor valami különös neszt hallok: Rrrrrr — s még könnyebben érzem magam — s a lámpák elé lépve, még harsányabb hangon folytatom: „igazi hősnek!“ Alig, hogy e szavakat kiejtem, lepillantok a földszintre. A császár hangosan felkaczag — a környozete is nevet — a hölgyek fejcsékkéikkel legyezdzik mögé bujnak, de elfojtott kacajukat hallok. Mi bajuk is lehet csak, mi lelte őket? — gondolom, de azért csak folytatom a szöveget: „Nyíltan fogok Teréz elé lépni!“

Alig ejtettem ki e szavakat: „nyíltan fogok“, hát falrengető kacaj követi a szavaimat. Önkenytelenül érzem, hogy a hallgató, de egyuttal néző közönség pillantásai testem egy bizonyos részére irányulnak — követem a pillantásukat — nagy ég! ijedve s szégyenkezve az arcom elé kapom a kezemet s kirohanok a szinpadról. A nadrágom kirepedt. Zokogva rohantam az öltözőbe, szégyeltem magam iszonyuan s többé ki sem akartam lépni a szinpadra. A garderobiére, mialatt egy

társnőm köpenyegébe burkolódtam, hamar összevarrta a szétrepedt nadrágot, de én csak zokogtam, hogy ezt a szégyent túl nem élem:

Az igazgató kért, könyörgött, hogy ismét fellépjek — a császár a színházban van, vár.

— Hisz épen ez az, kiáltottam, meghalok szégyenletemben! Mig mindnyájan körülálltak s rábeszéltek, az öltöző ajtaján kopogtatnak: szabad, kérem? kérdi egy hang.

— Ó felsége megbizásából kívánék Odilon kisasszonnyal beszélni. A császárnak vezérkari adjutánsa volt, Lehdorf gróf. Az ajtóhoz mentem.

— Kedves nagysád! Ó felsége reméli, hogy a bajnak eleje vétetett s reméli, hogy nagysádat a színpadon viszontláthatja!

Időközben a véletlenül kieserült ruhás kosaram, mely öltözetemet tartalmazta, megérkezett. Hamar felöltöztem s ismét kiléptem a deszkákra. Nagy tetszésnyilvánítással fogadtak — a császár maga adta meg hozzá a jelet.

Másnap, midőn a fürdőépület előtt sétáltam, a császárral találkoztam; megszólított:

— Remélem, hogy kipihente magát a tegnapi fáradalmi után. Köszönöm, hogy óhajomnak engedett. Ha az emsi vendégszereplése véget ért, ismét Berlinbe tér vissza, ugyebár?

— Nem, felséges uram, valószínűleg Pétervárra megyek.

— Oroszországban nagyon hideg van. Minek mennék da?

— Berlinben nem találtam szerződést, felség.

— Hohó, a berlini udvari színházban, kisasszony, mindig van hely az ily kitudó tehetségek és fiatal hősök számára. Biztosra veszem, hogy Berlinben viszontlátom, kisasszony! Fogadja még egyszer köszönetemet.

Öt nappal azután a császár parancsa folytán csakugyan megkaptam a berlini királyi udvari színházhoz való szerződöttemet.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Zacconi.** Ez a nagy színészi és klinikai elme, ma este mint Oswald a „Kisértetek”-ben ismét megborzongatta a Vigszínház közönségét. Aki a színpadon nemcsak az egyetemi-templomban végződő regényeket szereti, és aki nem riad vissza a félelmetes és nagy elmélyedésektől sem, az ismeri Ibsen darabját és ismeri benne Zacconit, mert nélküle nem ismeri a darabot sem. Zacconi a nézőben ma is megrendítette mindazt, ami bennünk élő anyag. A közönség óvácziókban részesítette és érdekes környezetét is méltányolta.

* **Uj népszínmű.** Közelebb érdekes premiére lesz a debreczeni színházban. Ujta ki Antal hírlapíró a nazarénusokat, akikről a múlt évben könyvet írt, a színpadon is bemutatja. A premiére-re Budapestre is többen utaznak le a hírlapírók köréből. A három felvonásos új népszínmű zenéjét Dóczy József írta.

* **Nemzeti Színház.** Csillag Teréz asszony betegsége miatt a szerdára hirdetett „Szevillai borbély” előadása elmarad és helyette Gandillot vígjátéka „A Gabi-villa” kerül színpadra.

* **Erzsébet királyné szobra.** Erzsébet királyné szobrának végrehajtó bizottsága az összes művészi és írói testületeket felszólította, hogy adjanak előzetes szakvéleményt a királyné szobrára vonatkozólag. A véleményes jelentések már egy pár helyről beérkeztek. A bizottság valamennyit bevárja és csak azok egybevetésével, illetőleg felhasználásával fogja a szoborműre a pályázatot kiírni. Szobrászaink szinte lázas érdeklődéssel várják e pályázat kiírását, amelyben részt fog venni ugyancsak minden hazai művésznünk.

* **A burgundi nő.** A párisi nagy Opera tegnapelőtt mutatta be Paul Vidal négy felvonásos új operáját, amelynek a „Burgundi nő” (La Burgende) a címe. A dalmű, amelynek szövegét Emil Bergerat és De Saint-Croix írták, Attilának, a hun fejedelemlnek tragikus bukását tárgyalja. Attila udvarán három fogoly van: Gautier, az aquitaniai király fia, Hagen, a wormszi herceg fia és Ilda, a burgundi királyleány. Gautier és

Ilda kölcsönösen szeretik egymást, de a szép királyleány Attilának és Hagennek is meghódította a szívét. Egy tábori mulatság alatt a szerelmesek szökést kísérlenek meg, tervük azonban nem sikerül és az örök Attila elé viszik a szökevényeket. A fejedelem a szép Ildának kegyelmet ad, de halálra ítéli Gautiert, akit már a vesztőhelyre visznek, amikor Ilda Attilát leszurja. A két szerelmes pedig végre egymásé lesz. Ehhez a meséhez írt Paul Vidal zenét, amely majd a német, majd a francia zeneszerzőkre támaszkodik. Amíg Vidal csak könnyebb zenét írt, művészete sokkal egészségesebb, sokkal természetesebb volt. Most, hogy operával próbálkozott meg, zenéjéből hiányzik a mélység és a stíl. Az opera a bemutatón csak succsás d'estimet tudott elérni.

* **Magyar művész Rómában.** Földessy Arnold, a budapesti születésű fiatal gordonkás legutóbb Rómában járt. A Santa-Cicilia-akadémia tanári diplomával tüntette ki és az olasz lapok elismeréssel írnak játékáról. Egy rhapsodiát is írt, és ezt az olasz királynénak ajánlotta. Pár nappal ezelőtt a királyné fogadta a fiatal művészt és átvette tőle a neki ajánlott zeneművet. Elismerése jeléül egy „M” betűs, briliáns kövekkel kirakott melltit adott át Földessynek.

* **Kamarazene.** Szerdán, január negyedikén, tartja meg a „Budapesti kamarazeneegyesület” harmadik estélyét, a Hubay-Herzfeld-Waldbauer-Popper-négyes és Polónyi Elemér zongoraművész közreműködésével. Előadásra kerül: Verdi: e-moll négyese (első előadás). Bátor: zongorahármasa és Beethoven: Es-dur négyese (74. mű).

* **Német könyv magyar művészről.** Berlinben Moser András zenefőiskolai tanártól „Joachim életreje” című könyv jelent meg, melyben a szerző, a szerencsétlen véget ért magyar művészről, Lentz Rezső zeneakadémiai tanárról a következőképen emlékszik meg:

„Joachim tanítványai között nincsen egy sem, aki képes volna őt a hegedűművészet összességében csak megközelítőleg is pótolni. Az egyedüli, aki e tekintetben szóba jöhetett volna, Lentz Rezső volt, ki azonban e reményeket, melyekre rendkívüli tehetsége őt feljogosította, nem valósíthatta meg, amennyiben 1898. július kilencedikén, makacs fülhajából kifolyó buskomorságban, harminczéves korában megvált az élettől.”

FŐVÁROS.

(A Bakács-téri népkonyha.) A fővárosi szegény nép nyomora ilyenkor tél idején látszik meg igazán a maga szomorú valóságában. S e nyomor enyhítésére most sorra nyitják meg a népkonyhákat, ahol a szegény nép meleg ételhez juthat. A Bakács-téri népkonyha tegnap nyit meg. Hogy mily nagy szükség van rá, mutatja az, hogy a déli órákban néhány száz ember órahosszat várakozik a hidegben az utcán, csak hogy egy kis meleg ételhez jusson.

(Az egészségügyi örök szervezése.) A kerületi előjárók most állították egybe az egészségügyi őrség szolgálati szabályainak a tervezetét. Az utasítás, amelyhez az őrségnek kellene magát tartania, mindenekelőtt kimondja, hogy az egészség-örök önállóan nem intézkedhetnek. A tisztiorvoshoz beosztott egészségőrök a vásárfelügyelők mellett szolgálatot nem tehetnek. A tisztiorvosok mellé rendelt egészségőrök az utak, utcák, terek, bérkocsi-állomások, udvarok, nyilvános helyiségek, kávéházak, vendéglők tisztántartására ügyelnek. Ellenőrzik a betűtött pinczelakásokat, éjjeli szállókat, zsufolt lakásokat s végrehajtják az elsőfokú közegészségügyi hatóságok határozatait. A vásárfelügyelőkhez beosztott egészségőrök a piacokra és az élelmiszerekre ügyelnek fel. Magánlakásokat csak írásbeli utasításra vizsgálhatnak meg. Az utasításnak ez a tervezete a napokban a tanács elé kerül. Az ügy a múlt hetekben a belügyminiszternél is volt már, előzetes jóváhagyás végett, a miniszter azonban a jóváhagyást akkorra tartotta fenn, mikor a főváros az örök utasítását is letárgyalta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Egy katolikus pap fegyelmi ügye.** Érdekes feljelentést tett a minap a váci szentszéknél Földváry László császári és királyi kamarás, harasztói földbirtokos egy katolikus pap, a harasztói plébános ellen, akit azzal vádol, hogy hűvel olyan dolgokat művelt, amik a legnagyobb mértékben megbotránkoztatták a falubelieket. A földbirtokos elmondotta a szentszék előtt, hogy a botrányos dolgokat már az egész falu tudja és magával hozott két napszámos-embert, akikkel vádjait bebizonyítani akarta. A szentszék Wirtel címzetes püspök elnöklése alatt össze is ült a tizenkét kanonokkal és a szentszéki jegyzővel s megjelent a tárgyalásra dr. Steiner Béla védő is, aki azt az előterjesztést tette, hogy a fegyelmi ügyben a vizsgálatot ne is rendelje el, mert a két napszámos állítása egy ilyen ügyben nem birhat bizonyító erővel s különösen is a dolog már elévült. A szentszék elfogadta a védő indítványát és elhatározta, hogy az ügyben nem rendeli el a vizsgálatot és az egész ügyet visszautasítja. A dolog ezzel még befejezést nem nyert, mert értesülésünk szerint a szentszék határozata ellen a vádló földbirtokos felebbezni fog.

— **Eltűnt okiratok.** A budapesti pénzügyigazgatóság múlt évben kelemetlen tapasztalatokra tett szert Rosenthal Fülöp díjnok által. Az irattárból egyszer csak tűnedezni kezdtek egyes italmérési engedélyekre és jövedéki kihágásokra vonatkozó iratok. Aztán meg az illeték-kiszabási hivatal főnökének jutott tudomására, hogy valaki a hivatalnokok közül azt mondja a feleknek, hogy az ő közbenjárására szab ki az illetékkiszabási hivatal kisebb összegeket. Majd más hivatalnokok jöttek olyan panasszal, hogy valaki visszaél nevével és állítólag náluk történt közbenjárásért pénzt csikart ki a felektől. Márciusban egy díjnok azt jelentette, hogy Rosenthal Fülöpől felszólítást kapott egyes ügyiratok és tényleírások eltűntetésére, hogy így a kiszabott bírságok behajtása lehetetlenné váljék. Rosenthal azt is ígérte, hogy a felektől nyert díjazásból osztolni fognak. A díjnokot arra utasította a pénzügyigazgatóság, hogy színlag fogadja el Rosenthal ajánlatát. Ez meg is történt és mikor Rosenthal a díjnoktól átvett iratokkal távozni akart a pénzügyigazgatóság palotájából, az irodavezető és két detektív letartóztatták. A budapesti büntető törvényszék Rosenthalt ma vontá felelősségre. A vádlott azzal védekezett, hogy az iratokat tanulmányozás és másolás céljából vitte haza. A többi vádpontra nézve beigazolódott, hogy Rosenthal volt az, aki a feleknél hivatalnoktársainak a nevével visszaélt. A törvényszék tehát Rosenthal csalás miatt hat havi fogságra ítélte.

— **Védjegy-hamisítás.** A magkereskedési szalon kezdetén Mauthner Ödön fővárosi magkereskedő azt a feljelentést tette az ötödik kerületi járásbírósnál, hogy a Frommer H. A. utóda czég egy fővárosi nagy nyomdában ezerszámmra készített oly képekkel ellátott papírzacskókat, amely képeket a Mauthner-czég mint védjegyeket lajstromoztatott be. A feljelentésre a járásbíró kiküldöttei megjelentek a sokszorosító-intézetben és ott félmillió papírzacskót foglaltak le, amelyben a Mauthner-czég törvényesen védett etikettjei és a Frommer-czég neve voltak láthatók. A Mauthner-czég erre védjegy-bitörítés címén emelt panaszt és a budapesti ötödik kerületi járásbírósnál Baumann Mór járásbíró ma tárgyalta azt az érdekes ügyet. A Posner-czég igazgatója azt a tanuvallomást tette, hogy a zacskóhoz való etikett-mintákat Steiner Árpád, a Frommer-czég tulajdonosa juttatta hozzá egy ügynök által. Az etikettekről csinálták aztán a litografiai másolatokat. A köveket a bíróság szintén megsemmisítette. Steiner Árpád azzal védekezett, hogy ő nem tudta, hogy Mauthner etikettjei védjegyzve vannak. Steiner jogi képviselője azt a kérést intézte a bírósághoz, hogy a kereskedelmi miniszteriumtól kérjenek véleményt aziránt, vajjon az etikettek védjegyzése megengedhető volt-e? Mig a vélemény megérkezik, a bíróság oldja fel a zacskó-etikettekre elrendelt biztosítási

zárta. Dr. Fellner Tivadar, a Mauthner-czég nevében védjegy-bitorlásért kérte megbüntetni Steinert. Együttal ötezer forint kártérítést és a lefoglalt magzacsok megsemmisítését kérte. A bíróság úgy végzett, hogy a kereskedelmi minisztériumtól véleményt kér az etikettekre vonatkozólag, de a zacskókat továbbra is zár alatt tartja, nehogy visszaélés történhessen. Steiner Ármán felekezett a végzés ellen, Mauthner Ödön ellenben megnyugodott benne. A bíróság ugyanis hebizonyítottak vette, hogy a Frommer-czég a Mauthner-féle etikett-képeket utánozta.

— **Harcz a gyermekek miatt.** Évek hosszú sora óta áldástalan harc folyik Simon Gyula földbirtokos és a felesége között. A nő már vagy tíz éve elhagyta a férje házáat s ekkor kezdődött a férj és feleség között a viszálykodás a gyermek miatt, akinek az apa viselte gondját. Két éve Simon Gyula egy kínos jelenetet rögtönzött az Andrassy-uton. Simon Gyuláné ugyanis egy tavaszi napon észrevette a fiát az Andrassy-uton, odarohant hozzá, megölelte és megcsókolta. Simon Gyula, aki tanuja volt a jeleneteknek, lármát csapott, mire a járó-kelők összeszaladtak s hallották, amint Simon színéből kikelve kiáltozott:

— El akarják rabolni a gyermekemet!

A botránynak az lett a vége, hogy Simon felhívására egy rendőr bevezette Simonét a kerületi kapitányságra, ahonnan az ügyeletes rendőrtisztviselő azonnal elbocsájtotta. — Utóbb Simoné személyes szabadság megsértése miatt följelentést tett Simon Gyula ellen; ez az ügy azonban még jogerősen elbírálva nincsen.

Időközben Simon Gyula a perek egész halmozásával támadta meg a feleségét. Először a gyermekének a törvénytelenítését kérte a törvényszéktől, de később ezt a beadványát visszavonta. Az asszonynak azonban azóta, hogy külön él a férjével, még egy fiacskája született. Simon most ennek a gyermeknek a törvénytelen nénylvánításért folyamodott. A törvényszék ezzel a keresetével Simont elutasította. Ekkor a férj a kuriához felekezett, amely tanuk kihallgatását rendelte el arra nézve, vajjon a nő él-e azóta más férfival. Ezeket a tanukat ki is hallgatták, s a törvényszék most újból fog döntené az immár létesítendő kis Béla sorsa fölött.

Azonban Simon Gyula nemcsak a feleségének kedveskedett egy rakás pörrel, hanem mindazoknak, akikkel a legkisebb kellemetlensége volt. A bíróságoknál szinte külön könyvet kellene vezetni a Simon-féle pörök miatt. A kurián is megsekkalták már ezt az örökös perlekedést, s lépéseket tettek az árvaszéknél Simon Gyulának gondnokság alá helyezése dolgában azzal a motívussal, hogy Simon valóságos perlekedési mániában szenved.

Férjgyilkos papné.

Belgrádból írják: Szerbiában, Zimipotok községben az elmúlt öszön egy napon halva találták az erdőszélen a papot.

Ilic Szvetozár holtteste borzalmas módon össze volt verve. Baltacsapások ölték meg. A megindított nyomozás csakhamar az igazságszolgáltatás kezeibe szolgáltatta a bűnöseket. Ilicné, a pap felesége ölte meg az urát. Véres munkájában segítette a szeretője, Dimitrijevic Péter. Kettesben lesték meg a papot, amint elhaladt az erdőszélen és azután baltacsapásokkal megölték.

A törvényszék halálbüntetéssel sújtotta a két bűnöst és az ítélet végrehajtását a tegnapi napra tűzték ki. Szerb szokás szerint a város végén két gödröt ástak és eljűk egy-egy oszlopot vertek le a földbe. Ezek arra voltak szánva, hogy a delikvensok hozzájuk kötözve fogadják a csendőrök golyóit.

A kivégzésnek híre terjedt a környéken és a kíváncsiak nagy számmal sereglettek már a korá reggeli órákban a kivégzéshez. A csendőrök lövése készen állottak már, mikor a halálra ítélt papné keserves sírással, jajgatással aposztrofálta, hogy nem akar meghalni.

A bíró, aki már készen állott a jeladással, erre intett a csendőröknek, hogy várjanak. Ilicné

pedig zokogva kérte a bírót, táviratozzon kegyelemért a királyhoz.

A bíró megtette ezt, de majdnem pórul járt vele. Az összegyűlekezett nép zugolódni, háborogni kezdett, félve, hogy elesik a látványosságtól.

Már ismét lövésre készen állottak a csendőrök, mikor az uton futva, egy ember jött a vesztőhely felé. Egyenruhájáról megismerték benne a táviratszolgát és a kivégzést ismét felfüggesztették.

A távirat csakúgyan kegyelmet hozott, de csakis Dimitrijevic Péter számára, kinek halálos ítéletét a király életfogytiglani fegyházra változtatta.

Ilicsnéről a távirat nem emlékezett meg.

Erre az alélt asszonyt odakötözték az egyik oszlophoz és hat csendőr közvetlen közelből rá súította fegyverét. Néhány perc múlva pedig eltemették az oszlop mögött ásott gödörbe.

Dimitrijevicnek végig kellett néznie, mint hajtják végre a halálos ítéletet a szeretőjén.

SPORT.

— **Darányi miniszter vadászata.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter — mint Aradról jelentik — holnap és holnapután nagyszabású vadkan vadászatot rendez az arad-csabai erdőben. A vadászaton jelen lesz Perczel Dezső belügyminiszter, Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, talán báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter is, Gromon Dezső honvédelmi miniszteri államtitkár, Ludwigh Gyula, a magyar államvasutak elnökgazdátja, Rakorszky főszámszéki elnök és még többen.

— **A német derby.** A hamburgi derbyt a jövő évben június 18-án, vasárnap futják, tehát egy héttel később, mint az idén.

— **Flying Fox.** Az angol derbynek is megvan már a favoritja. Flying Fox, a Criterion-Stakes győztese az, melyet ma már 4:1 oddsal kínálnak a bookmakerek. Flying Fox-ot eddig tulajdonképpen csak az amerikai Caiman győzte le Sloan-nal a nyeregben, ez ellenfelének azonban a derbyben nincsen kötelezettsége.

— **Visszautasított ajánlat.** Annak idején említettük, hogy a nagykörösi méntelepen felállított Goodfellow-nak egyik ivadéka, Chalereux nyerte meg Anglia utolsó nagy versenyét, a Manchester November Handicap-ot. A mellőzött Goodfellownak e kiváló apaméni sikere Angliában is olyan nagy szenzációt keltett, hogy ma már gazdag árakat ígérnek az eddig parasztlovak látogatására kárhoztaltot telivérért. A héten is angolok részéről herczeg Eszterházy Lajos tett egy fényes ajánlatot, melyre azonban visszautasító feleletet kapott.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Z. B. Homoród-Oklánd. Sorsjegyei közül a 3465 sor. 24 szám. Józsv sorsjegy 2 forintot nyert.

Sch. Pécs. Az a különbözet, amely a mi jegyzéseink és az említett német lapoknak jegyzései között mutatkozik, onnan ered, hogy a lapokban rendszerint árjegyzéki átfagarákról van szó. Az árjegyzéki árakból ugyanis a malmok a saját viszonyaik és az általános üzleti viszonyok szerint 40, 50, 60 sőt 70 krajczárnyi engedményt adnak, amiről az érdekelteknek tudomásuk van s ennek megfelelően közlik más lapok is az árakat, a nagybani eladásban érvényes árnál tehát magasabban azért, mert a kicsinyben vásárlók gyakran a hírlapokban foglalt árakra hivatkoznak, úgy a malmokkal, mint a kereskedőkkel szemben. A hírlapok jegyzései pedig tulajdonképpen a kereskedő világnak vannak szánva, amely előtt, mint említettük, ismeretes, hogy ezen jegyzések mikép érdeendő. Laptársunk folyó hó 18-iki árai azonban a legelőbb árjegyzékek árainak sem feleltek meg. Teljes pontossággal a listákat tekintet nem lehet megállapítani, mert a listázásban előfordult egyes nagybani eladásokról nincsenek hivatalos jegyzések. Oly időszakban pedig, mikor az üzlet pang — mint például most is már hetek óta — az árak meghatározása különösen nehéz és nem lehet az üzleti heti jelentés részére a kéz alatt történt egyes eladások után indítani, melyek pillanatnyi behatások alatt jöttek létre, hanem csak azon árakat lehet szem előtt tartani,

melyek a listakereskedelemben ugyszólván közkezen forognak. Ha valamely, mondjuk például állami intézetek részére listaszállítást vállaló cég a hírlapokban hétről-hétre megjelenő árak alapján köt üzletet, annak figyelmébe lehet ajánlani, hogy ne egy lapnak jegyzéseit vegye alapul, hanem két-három lapban foglalt jegyzéseknek átlagát, így közelebb jut a listázás mindenkor valódi értékéhez, illetve a tényleges átlagárakhoz, annál is inkább, mivel a jegyzések gyakran az illető tudósító üzleti magánvéleménye által is befolyásoltatnak. Ad. 2. A helyreigazítás megtörtént.

Ambíció. Berettyó-Ujfalu. Tanár nélkül is lehet idegen nyelvet tanulni, de ehhez jó nyelvtan, nagy szorgalom és türelem kell. Hogy ön mennyi idő alatt tanulhatja meg így a francia és német nyelvet, azt mi nem tudhatjuk. Ha minden szükséges kelléke megvan a tanuláshoz és elég könnyű felfogásu, egy esztendő alatt viheti valamire. Hogy mennyit fog tudni, azt épen nem tudhatjuk, mivel — ismételjük — ez az ön tanulási képességétől is függ.

B. B. Arad. A Katángby-naptárt a jövő hét folyamán fogja szétküldeni a kiadóhivatal.

Z. L. Orsova. Minden alkalmi ajándékot illik viszonozni, tehát a karácsonyt is. A viszonzással nem okvetlen szükséges hasonló alkalomra várni. A karácsonyt viszonzhatja újkör is.

Gr. D. Mária-Bisztricza. Az 565. sor, 100. számú Magyar-vörös-kereszt-sorsjegy 6 forint 50 krajczárt nyert.

Lucidus. Budapest. Ad. 1. Komoly fiatal ember, aki nemcsak nagy sebtiben kapkod össze minden tudományzakkból valamit, hanem rendszeresen és alaposan tanul, bátran elolvashatja a legnagyobb pesszimisták könyveit is, nem lehet abból semmi veszedelem. Az ilyen nem lesz öngyilkos sem a Werther keserveinek, sem Schopenhauer könyveinek hatása alatt. Ad. 2. Schopenhauer „A halálról” című értekezésének az a része így szól: Ha, ami a halált oly szörnyűnek tünteti föl, a nemléti gondolata volna, úgy hasonló borzadással kellene arra az időre gondolnunk, amidőn még nem voltunk. Mert megdönthetetlen bizonyos, hogy a halál utáni nemléti semmiben sem különbözik a születés előttől, s így nem is fájlalódóbb. Egy egész végtelenség folyt le, amidőn még nem voltunk; de ez legkevésbé sem szomorít. Ellenben, hogy a tűnény lét pillanatnyi intermezzóját egy második végtelenség kövesse, amelyben már nem lesznünk, azt sulyosnak, sőt elviselhetetlennek tartjuk. Onnan ered-e tán a létezés e szomja, hogy ime, megízleltük és igen kellemesnek találjuk? . . . Épen nem; a nyert tapasztalat inkább a nemléti elveszett paradicsoma után ébreszthetett volna végtelen epedést. A lélek halhatatlansága reményéhez is mindig hozzáfűzik egy „jobb világ” reményét, jele, hogy ez a mostani nem sokat ér.

R. J. Jászberény. Ezentul rendszeren fogjuk közölni.

L. L. Jászladány. Ad. 1. Már megtalálta lapunkban. — Ad. 2. A kívánt adatokat nem kapjuk rendszeren és azért nem közölhetjük.

Pr. J. Nagy-Ölved. Ad. 1. A kívánt jegyzéseket közöljük. — Ad. 2. A sorsjegye nem nyert. — Ad. 3. A naptár még nem küldetett szét.

H. Gy. Halas. Kívánságának már eleget tettünk. **Egy előfizető. Ujfehértó.** Természetes, hogy a domboldalon több tüke fér el, mint a domb alapját képező sikon. Ezt egyszerű szemérméttel is látni.

H. J. M. Marosvásárhely. A 3 százalékos Magyar jelzáloghitebank nyereménysorsjegyeinek a névértéke 100 forint. A huzások január 25, április 25, július 25 és október 25-én vannak. A főnyeremény 200.000 és 100.000 korona.

J. P. Cséffa. A kérdéses biztosító társaság új üzletágáról nem sokat tartunk. Nálunk ezen üzletág sikeres művelésére nincsenek meg az előfeltételek.

W. P. Nagykároly. A kért részvény ára most mintegy 300 forint.

18366. számú előfizető. Sorsjegyei közül a 226. sor, 80. számú Magyar-vörös-kereszt-sorsjegy 6 forint 50 krajczárt nyert.

Gr. L. Tisza-Polgár. — S. M. Bata. — Kv. J. Kúpin. — Sorsjegy. Nagykörös. — Dr. Gr. A. Tisza-Bé. — W. M. Miskolcz. — W. Gy. Szarvas. — E. E. Vencsellő. — Sp. M. Török-Becse. — M. J. Kunhegyes. — R. R. Beregszász. — U. S. Lepsény. — Orveg K. S. Pocsaj. — Gr. H. Hajdúbosszormény. — Zil. L. Nagyszalonta. — 17256. számú előfizető. Körös-Tarján. — Kl. A. Abony. — Fr. S. Kő-Palotja. — B. A. Vése. Z. L. A. Csik-Szépvis. — Kr. V. Szélny. — D. Gy. Csered. — Cs. S. Nagy-Mancsán. Sorsjegyek nincsenek kibuzva.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, december 27.

	decz. 27. cent.	decz. 28. cent.
Buza decemberre	76 ¹ / ₂	75 ³ / ₈
" áprilisra	77 ¹ / ₂	76 ³ / ₈
" májusra	74 ¹ / ₂	73 ³ / ₈
Tengeri decemberre	44	42 ³ / ₈

Chicago, december 27.

	decz. 27. cent.	decz. 28. cent.
Buza decemberre	68	66 ⁷ / ₈
Tengeri decemberre	38 ⁵ / ₈	36 ¹ / ₈

Mezőgazdaság.

A vetések állása Oroszországban. A kiewi konzul folyó évi december hónap nyolczadikáról jelenti, hogy november hónap folyamán enyhe, nedves időjárás volt, mely az őszi vetéseknek igen kedvezett. A konzulátushoz tartozó terület nagyrészen, különösen a kiewi, poltawai, czernigowi és kurszki kormányzóságokban a rovarok nagy kárt okoztak a vetésekben.

Ipar és kereskedelem.

A kereskedelmi szerződés Japánnal. A kereskedelmiügyi miniszter a monarchiánk és Japán között létrejött kereskedelmi szerződés életbeléptetése ügyében rendeletet intézett valamennyi kereskedelmi és iparkamarához: A Japánnal 1897. évi december hónap ötödikén kötött és az 1893. XXXII. törvényzikkbe ígatott kereskedelmi és hajózási szerződéshez tartozó zárjegyzőkönyvnek negyedik pontjában foglalt megállapodáshoz képest az osztrák-magyar monarchiából Japánba vitt árukra jelenleg alkalmazott behozatali vámtarifa egy hónappal az idézett szerződés jóváhagyási okmányainak kicserélése után akkép lép hatályon kívül, hogy ugyanezen időponttól kezdve az osztrák-magyar monarchiában termelt vagy előállított cikkekre Japánba való behiteltéknél az új japán általános vámtarifa, valamint a Japán és a külföldi államok közt kötött szerződésekben megállapított kedvezményes vámtételek alkalmazandók. Miután pedig az említett szerződésünkre vonatkozó jóváhagyási okmányok folyó évi november hó 30-án kicseréltek, Japánba vitt áruink 1899. évi január hó 1-től kezdve az új 1897. évi márczius hó 26-án kelt, Japán általános vámtarifa tételei, illetve Japánnak a külállamokkal, nevezetesen Nagy-Britanniával, Németországgal és Franciaországgal kötött tarifa-szerződéseiben megállapított vámtételek szerinti kezelésként lesznek alkalmazva. Ezenkívül ugyancsak 1899. évi január 1-én hatályba lépnek azon kedvezményes vámtételek is, melyek Japánba való kivitelünk számára az ezen állammal kötött kereskedelmi szerződésünkhöz tartozó pótegyezmény I. cikke értelmében biztosítottak.

Kőbányai sertéspiac, decz. 27. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 47-0—47-5 kr.-ig. Közép (páronként 300—400 kilogrammon súlyban) 45—46-5 krajczár. Fialtal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 48-5—49-0 kr.ig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 49—49-5 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 49—50-0 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 47-5—48 krajczár, közép (páronként 240—260 kilogrammon súlyban) 47—47-5 krajczár. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban. 45—46 krajczár. Sertéslétszám: 1898. decz. 24. napján volt készlet 37132 darab, decz. 25-26-án felhajtott 492 db, december 25-26-án elszállított 1112 db, december 27-ére maradt készletben 36512 darab. A hizott sertés fizetési irányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, decz. 27. A ferencvárosi petroléumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásár 1898. decz. 24-én érkezett 163 drb. Készlet 281 darab, összes felhajtás 444 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 192 drb, elszállítatlan maradt 252 drb. Napi árak: 120—180 kilós 46—47 kr, 220—280 kilós 46—47 krajczár, 320—380 kilós 47—48 kr, öreg nehéz 46 krajczár, malacz 38—40 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Pénzügy.

A bankkimutatás. Amint előre látható volt, december hónap harmadik hetében a bankhitel igénybevétele növekedett. A váltótárca 7-63 millióval, a lombard 0-82 millióval lett nagyobb. Az érczészlethől 1-83 milliót adott ki a bank és a

bankjegyforgalom ezen tranzakcióknak megfelelően 6-10 millióval gyarapodott. Az adóköteles bankjegyek forgalma 8-28 millióra emelkedett.

Az államvasutak főlétsége. A magyar királyi államvasutak igazgatósága december hó 21-én ötszáz ezer forintot szállított be pénztári főlétséggel a központi állampénztárba. Az eddigi beszállítás összege 17,600,000 forintot tesz.

Közeledés.

Vasuti forgalmunk Romániával. Ez évi november hónapban a kivitel irányban a forgalom újból emelkedett, a behozatalban azonban már csak Predealon át, míg Vercziarován át tetemesen csökkent. Az erdélyi részekbe még jelenleg is szállítottatik oláh buza és tengeri a szokottnál jóval nagyobb mennyiségekben — a múlt hónapban 660 kocsi rakomány — a predealai határállomáson keresztül. Egészben véve azonban oly élénk volt a magyar királyi államvasutak által közvetített árucseré Romániával a folyó évben és a múlt hónapban is, amilyen élénkség a szóban levő vasuti csatlakozások létesítése óta még eddig nem volt tapasztalható. Kivitetett ugyanis a múlt hónapban összesen 13,009 tonna áru, a tavalyi 10,500 tonnával szemben. A folyó évben kivitt mennyiségből esik közzére 3,090, haszonfára 3,233, s vas- és érczárura 2,186 tonna. A vasuti behozatal tehát a múlt hónapban összesen 16,481 tonna volt a tavalyi november havi 18,293 tonnával szemben, az idén tehát mintegy 10 százalékkal kevesebb. A behozott mennyiségek túlnyomó része gabona volt, tudniillik 11,786 tonna. A nyers kőolaj 1,973 és az ócska vas és fém 1,423 tonnával szerepel. Az év eleje óta november hó végéig az összes kivitel 190,327 tonna volt, a tavalyi 122,175 tonnával szemben; 56 százalékkal több, mint a múlt évben. A behozatal összesen 194,346 tonna áru, a tavalyival szemben több mint kétszer annyi. A folyó évben behozott mennyiség között a gabona 154,443 tonna, majdnem háromszor annyi, mint tavaly.

Szakirodalom.

A szeszforgalmi, cukor- és sörfogyasztási adók rendszeres ismertetése. Összeállította a jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta: Hoffmann M. Miksa, az „Adóügyi Szaklap” szerkesztője. Az 1899. január 1-én életbelépő új fogyasztási adó törvények, a fogyasztási adók eddigi egész rendszerét alapjában véve megváltoztatják. Más lesz az adótétel, más az adózás módja, más az egész eljárás, s előreláthatólag hosszú idő fog eltelni, amíg a közvetlenül érdekelt felek és az eljáró pénzügyi és közigazgatási hatóságok az új törvények és az ezek végrehajtására vonatkozó pénzügyminiszteri rendeletek és utasítások óriási tömkelegében képesek lesznek magukat tájékoztatni. Szükség volt tehát egy oly műre, amely az új fogyasztási adótörvények mibenléte és miként való alkalmazása tekintetében megvilágító vezérfonalat ad az érdekeltek kezébe, s Hoffmann M. Miksának a fenti czím alatt most megjelent műve nemcsak mint napi értékű alkalmi kézikönyv, de mint a fogyasztási adó szakirodalomnak igen becses trüéke is figyelmet és elismerést érdemel. Mert ez a 34 nyomtatott ivre-terjedő könyv nem a törvények és utasítások egyszerű lenyomata (mint a melyeneket némelyek nagyjából összetakolni és hamarosan a könyvpiaconra dobni szoktak), hanem alapos és szakszerű feldolgozása az egész anyagnak, kísérve mindenütt bőséges magyarázatokkal és felvilágosító jegyzetekkel, helyenkint kritikai megjegyzésekkel. Nagyon emeli a mű értékét és praktikus hasznavehetőségét az is, hogy könnyebben való kezelhetőség ezéjából — a rendes tartalomjegyzéken kívül — szelvényekkel és mindenik adóemre külön-külön betűrendes tárgymutatóval, valamint az összes hivatalos nyomtatványmintákkal is el van látva. S most, amidőn az átmeneti intézkedések és az újévkor felveendő készletek pótlódó alá vonása már épen a küszöbön van, e könyv bizozására a legjobb szolgálatot fogja tenni ugy az érdekelt feleknek, mint az eljáró pénzügyi közegeknek és az illetékes hatóságoknak. Ára fizve két forint, kötve három forint. Megrendelhető az „Adóügyi Szaklap” kiadóhivatalában.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, december 27.

Készaru búzában gyenge kínálat és korlátozott vételkezdé mellett, 5000 métermázsa fentartott áron adatott el, a többi cikkben alig volt forgalom változatosan áron.

A határidő piacon az irányzat, főleg buza és rozszban szilárd volt, árak 3—4 krajczárral emel-

kedtek. Tengeri szintén szilárd, májusi tengeri vélemény vételekre futólagosan elérte az 5 forintos árt, később azonban valamivel csendesebb és zárul 4 forint 99 krajczáron.

Előfordult készaru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. 10.80 frton, 100 mm. 80 k. 10.80 frton, 100 mm. 79-5 k. 10.75 frton, 100 mm. 79-5 k. 10.80 frton, 100 mm. 79 k. 10.75 frton, 100 mm. 79 k. 10.75 frton, 500 mm. 79 k. 10.75 frton, 100 mm. 79 k. 10.65 frton, vegyes, 100 mm. 78-5 k. 10.70 frton, 100 mm. 78-5 k. 10.62-5 frton, vegyes, 200 mm. 78-3 k. 10.72-5 frton, 100 mm. 78-5 k. 10.70 frton, 100 mm. 78 k. 10.60 frton, 100 mm. 78 k. 10.60 frton, 100 mm. 77 k. 10.60 frton mind három hónapra.

Dnnai 1300 mm. 74-5 k. 9.95 frton, három hónapra.

Pestvidéki: 200 mm. 80 k. 10.80 frton, 100 mm. 79 k. 10.65 frton, 100 mm. 79 k. 10.55 frton, 100 mm. 78 k. 10.55 frton, 300 mm. 79 k. 10.70 forinton 100 mm. 80 k. 10.60 forinton vegyes, 100 mm. 79-5 k. 10.60 forinton vegyes, 300 mm. 78-5 k. 10.57-5 forinton, 100 mm. 78 k. 10.52-5 forinton, 100 mm. 77-5 k. 10.52-5 frton, 100 mm. 77-5 k. 10.50 frton, mind három hónapra.

Felsőmagyarországi: 300 mm. 80-5 k. 10.40 frton sárga, 100 mm. 79 k. 10.60 frton, 100 mm. 78-5 k. 10.60 frton, 150 mm. 76 k. 10.15 frton, 200 mm. 75 k. 10.10 frton, mind három hónapra.

Rozs. 200 mm. pestvidéki Budapest par. 8.20 forinton, készpénzben.

Zab. 100 mm. Budapest 6.05 frton, 150 mm. Budapest 6.— frton, 100 mm. Budapest 5.90 frton, készpénzben.

Tengeri. 200 mm. Budapest par. 4.55 forinton, készpénzben.

Arpa. 100 mm. takarmány Budapest par. 6.40 forinton készpénzben.

Hivatalos készarujegyzések.

Áru	6 vagy új	Taj	100 klg. készpénz-ár		100 klg. készpénz-ár		
			trtól frtig	trtól frtig	trtól frtig	trtól frtig	
Buza	6	Tiszavid.	74	—	75	10.05 10.30	
			76	10.25 10.35	77	10.40 10.35	
			78	10.50 10.60	79	10.65 10.70	
			80	10.75 10.80	81	—	
			pestvidéki	74	—	75	10.— 10.15
				76	10.20 10.30	77	10.35 10.40
	78	10.45 10.55		79	10.60 10.65		
	80	10.70 10.75		81	—		
	Fehérm.	74		—	75	10.05 10.20	
		76		10.25 10.35	77	10.40 10.45	
		78	10.50 10.60	79	10.65 10.70		
		80	10.75 10.80	81	—		
Rozs		elsőrendű	70—72	8.25 8.30			
			másodr.	8.15 8.25			
	árpa		takarm. 60—62	6.10 6.40			
		sze-sz. 63—64	6.70 7.50				
		sörözésre 64—66	7.70 8.50				
Zab	új		83—41	5.70 6.05			
		Tengeri	6	bánsági	—	5.55 5.60	
másnemű	—			5.50 5.55			
Repcze	6	káposzta	—	—			
		másnemű	—	—			

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tiszai várta			
		december 27-én	december 24-én	december 21-én	december 18-án
Buza	márczius	9.73	9.74	9.69	9.71
	április	9.53	9.54	9.50	9.52
	október	—	—	—	—
	november	—	—	—	—
Rozs	márczius	8.29	8.31	8.28	8.30
	április	—	—	—	—
	október	—	—	—	—
	november	—	—	—	—
Tengeri	május	4.97	4.98	4.93	4.95
	november	—	—	—	—
	október	—	—	—	—
	november	—	—	—	—
Zab	márczius	5.90	5.92	5.88	5.90
	október	—	—	—	—
	november	—	—	—	—
	Repcze	augusztus	12.30	12.40	—

Előfordult határidőkötések.

Délalott. Buza márczius 9.73—72—74—9.70 frton, április 9.53—49—51—9.54 forinton. Rozs márczius 8.29—31 forinton. Tengeri május 4.97—95—99—4.97 frton.

Délután. Buza márczius 9.73—74—9.75 forinton, április 9.53—9.54 forinton. — Rozs márczius 8.31—8.32 frton. Zab márczius 5.93—5.94 forinton. Tengeri május 4.98—95—4.99 forinton. Repcze aug.-ra 12.30—12.36 frton.

SZERELEM NÉLKÜL

Francia regény. (31)

Írta: PIERRE DAX.

A boldog, ifju szerelem az, melyet az ön nemes szíve kiérdemelt magának...

„Feledjen engem, barátom, és legyen másé... Kívánom önnek ezt, csak hogy meg ne tudjam soha..."

„Ábrándos, balga én! azt hittem, hogy szerelmemből puha fészket készíthetek önnek, holott férjes nő vagyok; ime örült és bűnös gondolát..."

„Ime a fátum üldöz engem és szívtelen teremtésnek kellene lennem, hogy azt kívánjam öntől: ossza meg velem e sorsot!..."

„Bocsásson meg. Fájdalmat okozok önnek és sirnom kell miatta, hogy nem látom a betűt, mit papírra vetek..."

„Hálás vagyok önnek lelkem mélyéből azokért az édes szavaiért, mik megtalálták az utat szívemhez és ezerszerre jobban szeretem önt azért, amit elhallgatott..."

„Ön boldogtalannak tudott engem és ön tiszteletben tartotta boldogtalanságomat; ön megértette, hogy én nem találtam a házasságban azt, amit reméltem tőle és ön néma imádatával környezett. Köszönet érte, barátom!..."

„Kérem önt, ne igyekezzék engem felkeresni: a világegyetem feneketlen messze.

„Egy ismeretlen helyen fogok élni az eltűnt rövid örömeim emlékezetében..."

„Az ön emlékezete pótolni fogja nekem a legfőbbet, mire egy asszony vágyik: egy barát szerető karját..."

„Magam ásom magam alá a vermet és nem ránthatom önt magammal.

„Isten önnel, egyetlen barátom, nem látok már tisztán, a könyvek elhomályosítják szememeimet.

„Még egyszer mondom, életemet a fájdalom fogja betölteni, hogy nem lehettem az öné; de emlékezni fogok önre utolsó lehelletemig..."

„Lucienne."

IX.

Mint hajdan!

Hajnalodott, mire Lamoureyre hazaért. Amint a reggeli szellő forró arcát érte, számot vetett magában helyzetével és feleségére kezdett gondolni.

Mit fog mondani neki?

Lucienne bizonyára nem fog kérdezn semmit. Az édes teremtés mit sem sejt. De mégis, mit fog majd mondani? Ábel szemrehányásokat tett magának. Ha legalább valami ürügyet talált volna! Az óráját nézte. Négy óra! Majd csak talál valami okot. Lucienne okos, aztán nem is gyanakszik semmire, nem is követelő egyébként; majd csak megértik egymást. Különben is gyerekség volt az egész! fiatal emberek bolondsága! Majd azt fogja neki mondani, hogy tizenhét havi állhatatos hűség megbocsát egy görbe estét.

Hinni fog-e neki?

S ha bizott is magában Lamoureyre, mégis nyugtalanság fogta el. Érezte, hogy fáradt szemöldökei, a viasztástól piros szemei, feldult vonásai meghazudtolják bőbeszédűségét.

Olyan óvatosan lépett be házába, mint a tolvaj, aki attól fél, hogy tetten érik. Lassan forgatta meg a kulcsot ajtaján, még az éger se riadt volna meg jöttén, olyan csendesen mozgott. Egyenesen a szobájába ment, gyorsan levetkőzött és lefeküdt.

Tíz óraker ebredt fel. Amint felébredt, ugyanaz a gondolat foglalkoztatta, mint amikor elaludt: a felesége...

Felkelt...

Alig volt felöltözve — minél inkább közeledett a viszontlátás pereze, annál nyugtalnabb lett — észrevette, hogy az ajtó előtt, mely Lucienne szobájába vezet, egy levél fekszik a szőnyegen.

Felemelte s megismervén az írást, mo-solygott.

„Oh! az édes — gondolta — kétség-telenül szemrehányásokat tesz nekem. A bájos gyermek! Igazán csak a vidéken terem az igazi költszet, melyet csak a feleségem ös-mer! Bizonyos, hogy nem ismeri a kaczerkő-dást... azt akarja, hogy találkozásunk előtt magyarázzam ki magam. Nos, igen Lucienne, igen, kis feleségem, magam is így szeretém és válaszolok neked és mindent elmesélek..."

Könyvedén, mint aki súlyos tehertől szabadult meg, megvizsgálta öltözékét, vajjon el-távozott-e már abból a Maad Mirkson parfümjé. Befejezte öltözködését, a válaszra gon-dolt, mit a levele adni fog és feltörte a pe-csét.

— Fekete pecsét? Micsoda gondolat! Azt hiszi, hogy már meghaltam a számára? Milyen imádandó naivság... Tán jelenetet akar csinálni nekem?

Leült és kivette a levelet a borítékból. Olvasott.

De amint szemei végigfutottak a papiro-son, arca megmerevedett, vére mintha torkát fojtogatná, szemei elhomályosodtak és a betűk elmosódtak előtte. Csak egyes szavakat látott: „elhagyom önt...“ „A holtak nem térnek vissza...“ „Maud Mirkson...“

— Hogyan? ... hogyan? ... dadogta fuldokolva.

Szemei fellángoltak, összegyűrte és zse-bébe dugta a levelet és ki akarta nyitni az ajtót, mely felesége szobájába nyílt. De az ajtó zárva volt.

— Lucienne! kiáltotta rekedt hangon. Semmi válasz.

A zárhoz szoritotta fülét, de nem hal-lott semmi neszt. Iszonyú gondolat riasz-totta fel.

„Igaz volna hát!?”

Mint egy örült rohant ki az előszo-bába és herkulési erővel feszítette fel a külső ajtót.

A szoba türes volt. Az ágy érintetlen. Lucienne éjjeli pongyolája ott logott. Tehát le se feküdt.

Becsöngette az inast.

— Jean, a feleségem?

Jean nem tudott mit felelni, csak épen azt, hogy urnője röviddel ura után távozott az este s talán két óra hosszat maradt el. Hogy mi történt visszajötté után, arról nincs tudomása.

— Hány óraker távozott asszonyod ma reggel?

Jean hallgatott és Ábel magánkívül folytatta:

— Beszélj, állat, nem látod, hogy milyen állapotban vagyok?

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. december 27-én.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, bonds, and currencies. Includes sections for 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Külföldi váltások'.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1898. szerda, december 28-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 251. Havi bérlet 25.

A Sevillai borbély,

vagy: *haszonlatlan elővigyázat.*
Vígjáték 4 felvonásban. Írta Beaumarchais. Fordította Paulay.

Személyek:

Gróf Almaviva	Hörvath
Bartholo	Ujvázi
Rosina	Csillag T.
Figaro	Zilahy
Don Basilio	Vilvári
Ficzkó	Gabányi
Fürge	Abonyi
Jegyző	Szászvay
Alcade	Bakó

Kézlete 7 óraker.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Rendkívüli bérletszűnetben 7. sz.

A Nemzeti Színház és a Magyar Kir. Operaház nyugdíjintézetét javára. Furaçali Leo. a Nemz. Színház és a Magyar Kir. Operaház tagjának közreműködésével

Euryantke nyitány.

Dalművész. Szerzőtte Weber K. M. Előadja a Magyar Kir. Operaház zenekara.

Tabarin felesége.

Dráma 2 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo R. Fordította Radó Antal.

Bajazzók.

Dráma 2 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo R. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Nedda	F. Pevny
Caio	Larizza
Tolio	Várady
Beppe	Kertész
Siro	Takáts
1.) pár	Ney B.
2.) pár	Juhász

Táncgyűveleg.

Kézlete 7 óraker.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Gyurkovics ur.

Énekes bohózat.

Kézlete 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Először:

Diákisasszonyok.

Operette 3 felvonásban. 4 képben. Írták Gavouit és Cottar. Fordította Makai Emil. Zeneje szerzőtte Louis Vamey.

Személyek:

Eleonóra	M. Csabai
Marguerite	Blaha S.
Daisy	Egry K.
Pelopidas	Nemeth
Griffard	Ujvári
Antoinette	Z. Bárdy
Biró Cosm	Solymosi
Ponpon	Gazsi M.
Van Houten	Tollagi
Lucien	Szirmai
Georges	Viló
Edouard	Kovács
Calicot, jegyző	Kiss M.
Cornelius	Andráskó
Corneliusné	Iszore
Javotte, szabóny	Hammath

Kézlete 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

855. szám. 555. szám.

Ermete Zaccaroninak és társulatának második vendégjátékát

Amleto. (Hamlet).

Dramma tragico di G. Shakespeare.

Személyek:

Amleto	E. Zaccari
Il Re	V. Pisci
La Regina	E. Pisci
Polonio	E. Pisci
Laerte	D. Capelli
Guiljesterno	A. Rissone
Le Specto	F. Niponti
Orazio	Bordone
Marcello	E. Sabatini
Bernardo	E. Rissone
Commediante	E. Cairo
Becchino	Sabatini
Altro	S. Ciardi
Otelia	I. Mazzuca

Kézlete 7 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

B. A. L. E. K.

(Cabinet Piperin.)

Operette 3 felvonásban. Írták H. Raymond és P. Burani. Zenejét szerzőtte Hervé. Ford. Rákosi Viktor és Makai Emil.

Személyek:

Piperin	Bercs
Meredine	Szilágyi
Bardinel, festő	Ráthonyi
Veliver	Halasi
Roussignac	Rózsányi
Leó, festővendég	Ódry Z.
Colombe	Ladovány

Kézlete 7 óraker.

Színházi műsorok a 15. oldalon.

BUTOROK

legolcsóbb bevásárlási forrása, szolid, lelkiismeretes kiszolgálás mellett

Nemes és Lengyel

kárpitos és asztalos-butortelege

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 6. l. em.

Uj évre!

GÉCZY FERENCZ

Budapest, IV., Városház-tér 2.

Ajánl friss lövettű fázánokat, foglyokat, öz-czombokat és gerinczet, pörkölt vadsertést kimérve, ideit hízott pulykák, káppanok és egyéb ünnepélyekre szükséges cikkeket. Vidéki megrendelések pontosan eszközölteknék. Veszék uradalmahajtó vadászaton elejtett mindennemű

VADAKAT

(hízott baromlit és friss tojást)

Gróf Andrassy Géza

parnói uradalmából

Tusza-Ujfal., u. p. Parnó, Zemplén.

legfinomabb pergetett virágméz

(valódiságért kezesség vállaltatik)

5 kgos dobozokban bérmentre 3 forint 30 kr.

Huzás már jövő héten.

Főnyeremény
100.000 korona

Ára 1 korona

Megrendeléseket újságíró sorsjegyekre pontosan eszközöl:

Királyfi és Társa Budapest, VII., Erzsébet-körut 54.

Makulatura-papir

olcsón kapható. Czim a kiadóhivatalban.

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában. VIII., József-körut 65. szám

BUTOR-KIALLITÁST

rendeztünk a karácsonyi és ujévi idényre

mindennemű asztalos- és kárpitozott butorokból, melyek igen czéleszerű ajándékokul szolgálhatnak. Ennek következtében az árakat jóval lejjebb szállítottuk ezen idő tartamára.

Menyasszonyi kelengyéknel kedvező árengedmény.

Számos látogatást kér

Egyedüli raktárunk csak
Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Patyi Kálmán és Tivadar

Kossuth Lajos-utca 11., földszint és I. emelet.

COGNAC Tricoche & Co.

Alapítottatott 1820-ban.

Franciaország legelőkelőbb köreiből használt gyártmányát ajánlja eredeti palackokban

Kintzly Gyula

fűszer- és csomage üzlete

Fürdő-utca 4. Fürdő-utca 4. Telefon szám 76.

Csak 14 frt 75

4 köbméter (1 öl) tüzi-fa selejtes kemény

(vendéglők, kávéházak, hentesek, kisebb háztartások részére) továbbá jobb minőségű

cser vagy bükkfa **16 frt 75 kr.**

4 köbméter (1 öl) felaprítva, házhoz szállítva, pinchébe hordva.

Lustig és Zsa Tüzi-fa-raktár: Földrakpart 2/3 Városi Irada: Erzsébet-tér 15.

Telefon: 29-69.

Bel- és külföldi

hires gyártmányu zongorák,

planinók és

harmóniumok

legdusabb választékban a Zenepalotában

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

cs. és kir. udvari szállítók.

Zongora-termek

Kossuth Lajos-utca 22. szám a. (Károly-körut sarkán). Zenepalota.

Nagy kölcsönző intézet.

Zongorahangolási és karbantartási évi bérletek a fővárosban. Egyszeri hangolás 2 frt. Javítások pontosan teljesítetnek.

Üzletmegnyitási hirdetés.

Bátorkodom tisztelettel jelenteni, hogy

IV. ker., Váci-utca 3. sz. alatt.

Linoleum-különlegességi üzletet

nyitottam és tiszteletteljesen hívom meg a nagyérdemű közönséget a legjobb minőségű, helyiségek teljes borítására szolgáló

linoleumszőnyegek

valamint linoleum-futó és mosdóasztalszőnyegeknek a legolcsóbb gyári árak mellett való bevásárlására.

MILDNER H.

Budapest, IV. ker., Váci-utca 3. szám.

Színházi műsorok.

	Kezeli Színház	2. Sz. Operaház	Vígjáték	Művészeti	Kisgyer Színház	Vár Színház
Csütörtök	A nők barátja	A bibliai ember	I dionesti Ben Pietro Caruso	Diákisasszonyok	A bolond	Stuart Mária
Péntek	Rosenkranz és Güldenstern	Don Juan	Padrone delle ferriere	Diákisasszonyok	A bolond	—
Szombat	A: apósok	Babatündér	A tekenőbábka	Diákisasszonyok	A bolond	—
Vasárnap d. u.	—	—	—	Gyimesi vadvirág	Aranylakodalom	—
Este	Himfy dalai	Hunyadi László	—	Bibliai asszony	B. A. L. E. K.	—

Karácsonyra

gyermeknek a legjobb és legolcsóbb

Képes gyermek-hetilap.
Szerkeszti: **PÓSA BACSI.**
Az első számot karácsony estére minden előfizető megkapja. Az En Ujságom a gyermeknek a legkedvesebb karácsonyi ajándéka, az egész ünnepon át mulat a sok mesével, verssel, trófiával, képpel és tudja, hogy minden vasárnap új meg új öröme lesz az ő aranyos ujságával. Januárban minden előfizető gyönyörű naptárt kap ingyen az 1899. évre.
Előfizetési ára negyedévre 1 forint.
Előzetes küldendő postautalványon
Az „En Ujságom” kiadóhivatalába
Budapest, Andrassy-ut 10. szám.

Huzás már jövő héten.

Megrendeléseket az ujságírók-sorsjegyekre pontosan eszközöl:

„HERMES”
Magyar általános váltóüzlet r.-t.
Budapest, V. ker., Dorotya-utca 8.

ÁRA CSAK 1 korona.

Minden sorsjegy 6 huzásra érvényes.

Főnyeremény 100,000 korona.

5 KILÓS POSTA ÜVEG RUM

Brazíliai rum 4.—
Cuba rum 4.50
Jamaika rum, finom 5.—
Jamaika rum igen finom 6.95
Jamaika rum legfinom. 7.25
Ananás rum angol 10.—
Fejedelmi rum 3 koron. 15.—
Cognac 8 csillagos 6.25

1 postaládában 2 nagy üveg finom Jamaika rum és egy 1/4 kilós doboz császár kv. tea összesen 4 forint. Ugya ilyen láda le fogadjunk minőségben 6.60 k. 1/2 kiló dessert teaknyérre együtt minden láda 1 forinttal drágább. — Vidékre mindent legyőztesen, ingyen csomagolva. Mind utánról mellett is **PINTER GYULA** os. és kir. udvari fűszer- és csomagozóüzem Budapest, Kecskeméti-u. 16.

Fiatal leánynak karácsonyra

a legjobb és legolcsóbb

MAGYAR LÁNYOK

képes hetilap fiatal lányok számára.
Szerkeszti **TUTSEK ANNA.**

Karácsony estére minden előfizető megkapja az első számot és kedvesebb ajándékkal nem igen lephetjük meg a fiatal leányt, a kinek olyan nehéz jó olvasmányt adni. A karácsonyi szám az egész ünnepon való érdekes olvasmányt nyújt és örömet okoz neki minden vasárnap, a mikor beköszönt hozzá az 3 lapja. Az első számban rendkívül érdekes tanulságos pályázatot tüztünk ki.

Előfizetési ára negyedévre 1 forint 50 kr.

Előzetes küldendő postautalványon a „MAGYAR LÁNYOK” kiadóhivatalába, Andrassy-ut 10. sz.

Az UJ IDŐK

HERCZEG FERENCZ

lapja kitűnő és változatos tartalommal, művészi illusztrációkkal jelenik meg. Színes és egyszerű műmellékletei a bekeretezésre érdemesek. Februárban is egy gyönyörű 8 színben nyomtatott műlapot ad. Az új negyed újévkor kezdődik, de az új előfizetők a gyönyörű karácsonyi számot, valamint az Erzsébet királyné díszes emlékfűzetét ingyen kapják. Az UJ IDŐK minden ízében a magyar család lapja, szórakoztatója.

Negyedévre 2 forint.

Kiadóhivatal: Andrassy-ut 10.

A földmiválsügyi magyar királyi minisztérium felügyelete és a magyar bortermelők országos szövetségének vezetése alatt álló

Magyar királyi

Országos Központi Mintapincze.

A közeledő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából tudtunk meg, hogy

ELÁRUSÍTÓ FŐRAKTÁRUNK

székhelye

V., Akadémia-utca 8. sz. a. van.

Főhivatalunk pedig:

IV., ker. Egyetem-utca 8. VI., ker., Teréz-körút 8.

VIII., ker., József-körút 15. sz. alatt vannak.

Helybéli megrendelések a fentebbi főhivataloknál nemkülönböztetve az Akadémia-utca 8. sz. alatti főraktárunk telefon útján is (648. sz.) eszközölhetők.

Vidéki megrendeléseket a főraktárhoz (V., Akadémia-utca 8. sz.) kérhetik csakozni.

Megrendelések a legkisebb mennyiségűl kezdve postai úton is teljesíthetők az Akadémia-utca 8. szám alatti főraktárból.

Telefon: 648. sz. Főraktár: V., Akadémia-utca 8 sz. Telefon: 648. sz.

Szabadalmakat

kiszékel és értékesít

Pataky H. és W.

Budapestben,

VII. ker. Erzsébet-körút 42.

Központ: Berlin, Luisenstr. 25

Fennáll 1882. óta.

Saját irodák: Prága, Hamburg,

Köln, Frankfurt, Lipsce, Borszló,

Varsó, New-York, Hannover.

Eddig 30.000 benyújtást

1000-nál több mint megbírást.

Értékesítési szerződések

2 1/2 millió márka

értékben kötettek.

Felvilágosítások és prospektusok

ingylen.

A magyar kereskedelmi mu-

vezési újságja.

Dr. Lengyel Frigyes-féle Nyirfa-balsamot

elnyomni, a legjobbhíreményűek tehát, hogy itt egy valódi, a természet által nyújtott szelídítőszertől van szó. Készítési helyén egy százéves 20 évi gyakorlati végzettség alapján készítették és csak az

1 korsó ára használati utasítással együtt 1.50.
A nyirfa-balsam hatása az Akadémia-utca 8. sz. alatti főraktárunk telefon útján is (648. sz.) eszközölhetők.

Benzoé-szappan

ajánlatos. Egy darab ára 60 és 35 kr. Baktérium minden jótí gyógyításban. Főraktár Magyarország részére **Tóth József** főnyeremény Budapest, VII., Király-utca 18. sz.

Pataky H. és W. patkó-sarok

Természen olcsóbb árak. Folyton éles; csúszkés és lehetetlen. Biztos lépés által a lovat kiméli.

Kaszab és Breuer

Budapest, Költő Városlát 91.
Patkoló anyagok és csavar-árak gyára.

Igazgatói, Cégvezetői irodafőnöki állást

keres nagyobb vállalatnál kereskedelmileg művelt egyén, kinek ily minőségben hosszabb gyakorlata van. Ajánlat „K. B. S.” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czulszent az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Oly csinos, intelligens, fiatal embert keresek, kivel a farsangi mulatságokat végigévezhetném. Én egy csinos fiatal leány vagyok. Leveleket „Mulassunk” jelige alatt várok a kiadóba. 7214—1

Kuszártiszt, fiatal, nősülés czéljából levelezni óhajtok vagyonszoros leánnyal, vagy özvegy nővel. Mély diszkrétó. Komoly leveleket „Gentry” jelige alatt továbbít a kiadóhivatal. 2497—1

„Erzsébet-kioszk.” Kérem azon bájos hölgyet, kit ezen lapra figyelmeztettem. „Katoná” főposta jelige alatt tudtal adni, hogy hol? és mikor? adhatok érzelmeimnek kifejezést. 2499—1

Bakonyi. Sajnálatomra a tegnapi lapban nem közöltek apróhirdetéseket és így csak ma tudathatom az én aranyos kis T-ámmal, hogy szerencsésen visszaérkeztem Bécsből. (?) Vendégem is van, nővérem személyében, aki még egy hétig itt marad. Mikor láthatom ismét, kis csunya? Ugy-e meg fogja írni és azt is, hogy hol és mikor? A legutóbbi helyem? Már ugy szeretném látni! Hogy mulatott kis-édes az ünnepek alatt? Válaszát várja a kis kacsóit számtalan-szor csókoló „Fekete.”

HÁZASSÁG.

Férjhez menni szeretne egy 20 éves szőke, művelt leány. Hozománya nincs, de van jó állása, 600 frt évi jövedelemmel. Levelek kéretnek „Próba” jelige alatt a kiadóba. 7220—2

ALLAST KERES.

Egy fiatal 18 éves csinos szobalány szeretne egy magányos intelligens úrnál állást elfoglalni. Levelet „Szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatalba. 7075—3

Gazdasszonynak, ajánlkozok csinos fiatal leány, ki a házvezetés minden ágában nagy jártassággal bír és eddig is nagy uraságoknál volt alkalmazva. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Igyekvő” jelige alatt. 7212—3

Kauczióképes leány elszámolásra keres csemege- vagy fűszerüzletet. Esetleg alkalmazást bármily tisztességes üzletben mint feliró- vagy elárusítónőnek. Szíves megkereséseket kér „Kauczióképes” jelige alatt a kiadóhivatalba. 7148—3

Kereskedő segéd, 20 éves jó házból jó bizonyítványokkal, ványokkal, beszél három nyelvet, fűszer- vagy vegyes-kereskedésben alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 7172—3

Házgondnoki állást keres egy kellő biztosítékkal bíró hivatalnok. Bővebbet személyesen. Megkereséseket „Ügyes” jelige alatt kérek. 6888—3

Heti- vagy időszaki laphoz szerkesztőtől, vagy munkatársul ajánlkozok kintünö szakember. Esetleg azok expedálását is elvállalja. Ajánlatok a kiadóba „Heti lap” czimen kéretnek. 6792—3

ALLAST KAPHAT.

Helybeli irodalmi vállalat keres ügyes, szakképzett utazókat. Kik e téren már működtek, előnyben részesülnek. Bizonyítványt és ajánlatot „N. O.” jelige alatt továbbít a kiadóhivatal. 7222—4

Ügyvédi irodába kerestetik keresztény kisasszony, ki németül és magyarul jól sztenografál és szép írása van. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Dr. S.” jelige alatt. 7204—4

Az emberek ezrei panaszkodnak, hogy nincs munkájuk, nincs keresetük. Intelligens egyének jövedelmező foglalkozást találnak. Ajánlkozók itt helyben naponta személyesen VI. Váci-körút 21. II. em. 7. sz. alatt jelentkezhetnek, vidékroli pedig írásbelileg a legkisebb helységekből is „Munka” jelige alatt szintén fenti czimen. 7027—4

OKTATÁS.

Joghallgató bármily otthon végezhető munkát elfogad igen olcsó áron. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Megbízható” czimen. 6806—5

BIRTOK-ELADÁS.

Álföldi birtokomat szeretném elcserélni egy budapesti házért, melyhez egy pár ezer frt készpénzt is adok. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek „Birtokos” jelige alatt. 7226—6

ELADÁS.

Zongora, fekete, rövid, gyönyörű kivitelben vasszerkezettel, olcsón sűrűsösen eladó. Dohány-utca 69. II. em. 10. 2051—8

Fodrász üzlet a főváros legelőnkebb helyen, melynek igen jó jövedelme van, szabadkézből eladó. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Fodrász” jelige alatt. 7116—8

Szöllővesszők. Amerikai alanyvesszők, direct-termő Othellovesszők, valamint sima és gyökeres zöldajtványok, azonnali vagy tavaszi szállításra leszállított áron kaphatók Lázár Józsefnél Nagy-Maroson (Hontmegye). Árjegyzék bérmentve. 7071—8

KÜLÖNFÉLE.

Köhögéssnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthytémű Pemetefü-czukorkát. 1537—18

Olcsóbb a házivarrónőnél! Kintünö szabónó elegáns ruhákat készít 5 frtől feljebb, vidékroli. Czim a kiadóhivatalban. 2423—18

Fagybalzsam kezeken, lábakon egyszeri bekenés által megszünteti az égetést, egy heti használat után még a nyomát is a daganatoknak. Egy tégely, utasítással 1 frt. Csemiczky gyógyszerész Budapest, VI., Szabolcs-utca 4. 7059—18

6

huzásra
érvényes
újságírók
sorsjegye
ára csak
1 korona.

Pönyoremény
100.000
korona ért.
5 nyeremény
á 20.000 kor. stb. stb.

Első
huzás
visszavonhatatlanul
már
jövő
héten.

Megrendeléseket pontosan teljesít:

A Budapesti Újságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége

IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Én Csillag Anna

az én 185 cm. óriási hosszú Loreley-hajammal, amelyet én az általam feltalált kenőcs 14 havi használata folytán nyertem s a mely a leghirnevesebb orvosi szaktekintélyek által, mint az egyedüli eszköz van elismerve a haj ki nem hullása, a haj megnövésének előmozdítása és a hajhagymák megerősödésére; ez az uraknál teljes és erős szakállnövést eszközöl s már rövid használat után ugy a hajnak, mint a szakállnak természetes fényt és teljességet kölcsönöz és megóvjva ezeket a korai szürkületől a legmagasabb korig.

Egy tégely ára 1.—, 2.—, 3.—, 5.— frt. Postai szétküldés naponta a világ minden részébe a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett a gyári raktárból

Csillag Anna

Bécs, I., Seilergasse 7. sz.